

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської обласної державної адміністрації
Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна

*Нема в країні сім'ї такої,
де б не пам'ятали свого героя*

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Миколаїв
2018

УДК 016:37.015.31:172.15

Н50

Укладач Л. Г. Шевцова

Редактор О. К. Карпенко

Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок

Нема в країні сім'ї такої, де б не пам'ятали свого героя : інформ. – бібліогр. покажчик / Миколаївська обл. б-ка для дітей ім. В. О. Лягіна ; уклад. Л. Г. Шевцова. – Миколаїв, 2018. – 84 с.

Інформаційно-бібліографічний покажчик «Нема в країні сім'ї такої, де б не пам'ятали свого героя» присвячений героям нашого часу – воїнам АТО. Список підготовлено з метою вшанування мужності, бойового подвигу та героїзму захисників незалежності і територіальної цілісності України, в рамках Комплексної програми увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції, жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2017-2020 роки.

Друзі !

А чи знаєте ви, що «герой» у перекладі з давньогрецької – означає святий, напівбог, славетна людина, захисник. А тлумачний словник подає таке означення цього слова – особа, що проявляє вищу форму мужності, розв'язує суспільно значимі конфлікти, яка за свої досягнення чи якості розглядається як ідеал, приклад для наслідування; людина, що втілює основні, типові риси певного оточення, часу, епохи.

Як відомо, у кожній епохи є свої герої. Україна – країна героїв. За довгу історію у нас були і великі князі, і хоробрі козаки, і відчайдушні захисники. Щоб перерахувати усіх наших героїв, потрібно дуже багато часу. Вони не вмирають, а вічно живуть у людській пам'яті та серцях.

На долю українського народу випало чимало випробувань. Скільки страждань, скільки наших пращурів віддали своє життя за рідну землю. Справжні герої-українці мужньо захищали її від нападників. Історія повторюється. Ще не загоїлися рани Другої світової війни в душі українського народу – і знову війна. І знову на полі битви – захисники, воїни, герої. Вони мужні, сміливі, хоробрі. Не шкодуючи свого життя, захищають неньку Україну. Мир, незалежність та цілісність держави завойовують для нас учасники АТО – справжні герої сучасності.

Пропонуємо вам познайомитися з інформаційно-бібліографічним покажчиком «Нема в країні сім'ї такої, де б не пам'ятали свого героя», який присвячений героям нашого часу – воїнам АТО.

Видання підготовлене на основі фондів Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В. О. Лягіна. Видання за своєю повнотою не претендує на вичерпність інформації та в подальшому, по мірі надходження нових матеріалів, буде доповнюватися та уточнюватися.

Матеріали в покажчику розташовані в тематичній послідовності за такими розділами:

Сучасні герої Незалежної України

Увічнення пам'яті Героїв АТО у місті Миколаєві

Війна на сході країни, герої АТО в літературі

Поезія і війна

Інформаційно-бібліографічний покажчик призначений для широкого загалу читачів, а саме: для учнів середнього та старшого шкільного віку, педагогічних працівників загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів, бібліотечних працівників, представників громадських організацій.

Сучасні герої Незалежної України

Сьогодні Україна переживає важкі часи в своїй багатовіковій історії. В країні триває неоголошена війна. Під загрозою опинилася територіальна цілісність, незалежність нашої держави, мир і спокій на нашій землі. Їх для нас завойовують учасники АТО – справжні герої сучасності, котрі знаходяться сьогодні зі зброєю в руках на Сході України. Мужні, завзяті, незламні, вони готові боротися, захищати Україну, жертвуючи найдорожчим – життям. За кожною історією – справжній герой, на прикладі якого виховуватимуться прийдешні покоління українців. Вони різні за віком та професією. Багато з них, коли ворог прийшов на поріг нашого спільного дому, не чекаючи повістки прийшли до військкомату, залишивши сім'ї, роботу, рідні міста, і стали на захист своїх батьків і дітей. Бо майбутнє України для них – понад усе. Про них варто знімати фільми, писати книжки та розповідати в школах. Ми повинні зробити все, щоб про них не забули. Ось декілька надихаючих історій про мужність та силу духу ветеранів АТО, які народилися, або нині живуть та служать на Миколаївщині. Деякі з них втратили частини тіла, але не втратили жаги до життя.

Бібік Максим

ветеран АТО, командир відділення роти снайперів
79-ї окремої аеромобільної бригади

Бібік Максим родом з Миколаївської області, нині живе в Яворівському районі на Львівщині. Там його родина, улюблена справа. Нині складно назвати професію, якою хлопець не володіє. Навчався в Суворовському училищі. Потім пішов учитись на бухгалтера. Має диплом кінолога, тренує великих собак: вівчарок, ротвейлерів, догів, бульдогів. Працював у системі Міноборони, в охороні, навіть офіціантом. А не так давно опанував зовсім нову для себе справу – став ковалем. З дитинства його приваблювала армія. Батько був військовим, мама служила телеграфісткою, вітчим – офіцер. Сам Максим служив і в Миколаєві, і у 80-й бригаді, в Центрі забезпечення Міністерства оборони.

До військкомату прийшов не за повісткою. Після мобілізації його приписали до 79-ї аеромобільної бригади. Після навчань на Яворівському полігоні прибув до місця дислокації бригади, у Миколаїв. Максима, як спеціаліста з протитанкової зброї, призначили в снайпери, він став командиром відділення роти снайперів.

25-річний Максим Бібик у середині липня 2014 року опинився в зоні АТО, у справжньому пеклі. Снайпер зі своєю ротою у складі 79-ї аеромобільної бригади протягом трьох тижнів утримували висоту «Браво». Завдання полягало в тому, щоб втриматися на висоті, не допустити проникнення на територію України сил супротивника, зробити коридор та вивести з-під облоги наших бійців, що там перебували під постійними обстрілами. Під час проведення операції він отримав контузію. Отямився вже на мирній території. Частково втратив слух та зір. Після контузії та часткової втрати слуху і зору в зоні АТО він проходив курс лікування та реабілітації саме в Миколаєві, в міській лікарні №4.

Після поранення Максим Бібик попросив командира відправити його захищати Донецький аеропорт у складі 2-ї роти 79 Миколаївської бригади.

Література

Івашко, О. Коваль долі : боєць має кілька мирних професій, а в зоні АТО став снайпером : [Бібик Максим]/ О. Івашко // Урядовий кур'єр. - 2014. - N 206. - С. 8 : фот.

Делятицький Дмитро Євгенович

полковник, командир 36-ї бригади морської піхоти

Делятицький Дмитро Євгенович народився 14 серпня 1976 року (м. Хабаровськ, РРФСР). Закінчив загальновійськовий факультет Одеського інституту сухопутних військ за спеціальністю «Бойове застосування танкових підрозділів».

Дмитро Делятицький виявився одним з перших представників української армії, які зіштовхнулися з російською агресією. Події сталися в Криму, де він служив командиром 1-го окремого батальйону морської піхоти. На початку березня 2014 року його військову частину заблокували російські військові, прикриваючись місцевим населенням – переважно похилого віку, жінками і дітьми. Кримські морпіхи 25 днів утримували оборону частини. Після того, як

оборона впала, Д. Делятицький вивів з собою на материк половину підлеглих. Опинившись на материку, кримські морпіхи майже відразу вирушили в зону АТО і провели там в цілому більше трьох років. Останні два – в складі 36-ї бригади, створеної на базі виведених з півострова підрозділів. В основному вони захищали лінію розмежування на маріупольському напрямі. Саме вони звільнили Широкино і Водяне, а також «потіснили» позиції противника на 5-7 км в сторону українсько-російського кордону. Дмитро Делятицький, командир 36 бригади морської піхоти, яка нині базується в Миколаєві, потрапив у ТОП-6 знакових воєначальників сучасної України, які очолили найважливіші військові операції на Донбасі.

Делятицький Дмитро Євгенович має такі відзнаки та нагороди:

Орден Данила Галицького (21 серпня 2014 р.) – за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі, високопрофесійне виконання службового обов'язку;

Медаль «10 років Збройним Силам України»;

Медаль «За сумлінну службу» II ст.;

Медаль «За сумлінну службу» III ст.;

Пам'ятна медаль «90 років Військово-морському прапору України».

Література

Комбриг Дмитрій Делятицький - один из лучших воєначальников современной Украины : командир 36 бригады морской пехоты, которая базируется в Николаеве, полковник Дмитрій Делятицький попал в рейтинг лучших новых воєначальников "ТОП-6 воєначальников современной Украины" // Южная правда. - 2017. - N 125(7 нояб.). - С. 1 : фот.

Принял присягу - показал в боях отвагу : [Дмитрій Делятицький] // Вестник Прибужья. - 2017. - N 45(9 нояб.). - С. 1 : фот.

Командир 36-й отдельной бригады морской пехоты, которая базируется в Николаеве, полковник Дмитрій Делятицький вошел в рейтинг лучших новых воєначальников "Топ-6 воєначальников современной Украины".

Кардаш Віктор

ветеран АТО, морський піхотинець 1-го батальйону,
учасник благодійного проекту «Viva! Переможці»

Кардаш Віктор у мирному житті був хореографом і барменом. Навіть займав перші місця в рідній Миколаївській області. Танцював усе – і хіп-хоп, і танго, і румбу, і наші козацькі танці. В АТО пішов добровольцем. Служив у 1-му окремому батальйоні морської піхоти. Виконував бойові завдання

під Маріуполем. На початку осені підрозділ перевели на навчання до Урзуфа Донецької області. 28 вересня 2015 року на полігоні заклинило трос в АГС, і зброя вистрелила. Віктор отримав важке поранення та втратив ногу.

Поранення докорінно змінило його життя. Війна відкрила його у зовсім іншому, новому ракурсі. Він зустрів нових друзів, відданих, справжніх. Під час лікування у шпиталі познайомився з волонтеркою Ольгою, зі своєю майбутньою дружиною. 2018 року у родині народився первісток.

Віктор Кардаш – учасник благодійного проекту «Viva! Переможці». Проект розповідає про історії бійців АТО та волонтерів, які втратили кінцівки під час подій на Сході України. Його основою стала серія фотографій відомого українського фотографа Олександра Мордерера та арт-директора Тетяни Рубльової, який демонструє, що люди з протезами – повноцінні члени суспільства, які, як і інші громадяни, є щасливими, красивими та повними сил для нового життя.

Література

Горская, Д. Виктор Кардаш: "Перед тем как сделать любимой предложение, я две недели учился на протезе становиться на колесо" / Д. Горская // Южная правда. - 2016. - N 137(26 нояб.). - С. 4.

Web-ресурси

«Втратив ноги, але не втратив сили духу» : Історії героїв АТО, які живуть з протезами : Віктор Кардаш [Електронний ресурс] // Високий Замок. - Режим доступу : <https://wz.lviv.ua/article/192290-vtratyv-nohy-ale-ne-vtratyv-syly-dukhu>, вільний. - Дата останнього доступу : 06.05.2018. - Назва з екрану.

Спецвипуск Viva! Переможці: Віктор Кардаш [Електронний ресурс] // Viva! - Режим доступу : <https://viva.ua/news/552-spetsvipusk-viva-peremojtsi-viktor-kardash>, вільний. - Дата останнього доступу : 06.05.2018. - Назва з екрану.

Нетребко Олександр Юрійович

офіцер, заступник командира десантно-штурмового батальйону
79-ї окремої десантно-штурмової бригади

Нетребко Олександр Юрійович 2011 року закінчив Академію сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного за спеціальністю «Управління діями підрозділів аеромобільних військ». Проживає у місті Миколаєві.

За плечима капітана-десантника 79-ї окремої десантно-штурмової бригади Олександра Нетребко і його бойових побратимів – захист кордонів на «Кримському напрямку», звільнення від окупантів Красного Лиману та Ямполья, допомога прикордонникам під Ізвариним, бої у Дяковому і Мар'їнці, страшна «мясорубка» в Дебальцево і символ стійкості наших солдатів – Донецький аеропорт. І зараз офіцер-десантник Олександр Нетребко продовжує виконувати свій обов'язок на сході України. Як свідчать службові характеристики, «під час участі в бойових операціях капітан Нетребко Олександр Юрійович виявив рішучість, мужність, незламність характеру та своїми професійними діями проти найманців примножив честь і славу воїна – захисника своєї Батьківщини». Особисту мужність офіцера було відзначено керівництвом нашої країни: капітан Олександр Нетребко – кавалер ордена Богдана Хмельницького III (2014р.), II (2015р.) ступенів та ордена «За мужність» III ступеня (2014р.).

2016 року Олександр Нетребко удостоєний звання «Горожанин року 2016» у спеціальній номінації «Захисник України».

Література

Нетребко Александр Юрьевич // Человек года. Горожанин года (1998 – 2016) : библиогр. справочник. – 17-е изд., доп. – Николаев, 2017. – С. 145.

* * *

Воин, опаленный Донбассом : ["Горожанин года-2016" в специальной номинации "Защитник Украины" - капитан-десантник 79-й отдельной десантно-штурмовой бригады Александр Нетребко] // Вечерний Николаев. - 2017. - N 21/22(25 февр.). - С. 2 : фот.

Пайкін Олексій Володимирович

майор, старший офіцер артилерійської гаубичної батареї 79-ї окремої аеромобільної бригади, письменник -початківець

Пайкін Олексій Володимирович народився 4 березня 1971 року у м. Нахічевань Азербайджанської РСР (батько проходив строкову службу). Коли Олексію виповнився один рік, родина повернулася до Миколаєва. Його дід, батько, дядько і тітка все життя працювали на знаменитому суднобудівному заводі ім. 61 комунара. Але, всупереч сімейній традиції, після закінчення Миколаївської гімназії №2 Олексій Пайкін вирішив вступати до Хмельницького вищого артилерійського командного училища ім. маршала артилерії Яковлева. Закінчив цей ВНЗ з червоним дипломом за фахом командир взводу – інженер з експлуатації ракетно-артилерійського озброєння. лейтенантом потрапив за розподілом до 40-ї десантно-штурмової бригади м. Миколаєва на посаду командира вогневого взводу. У 1993 році звільнився в запас у званні старшого лейтенанта за власним бажанням.

Але правду кажуть: колишніх офіцерів не буває. У березні 2014 року Олексій Пайкін був мобілізований у званні майора ЗСУ на посаду старшого офіцера артилерійської гаубичної батареї в 79-ту окрему аеромобільну бригаду в м. Миколаєві, яка однією з перших була передислокована в зону АТО. Амвросіївка і Саур-Могила, Ізварине та Червонопартизанськ, Донецький аеропорт і Маріуполь ... Свою збірку оповідань «Неудобные зарисовки гибридной войны» Олексій Пайкін написав під враженням особистої участі в подіях на сході в період 2014-2015 років. Указом Президента України №722/2015 від 25 грудня 2015

роки за особисту мужність і героїзм у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України майор Пайкін Олексій Володимирович нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.

Література

Стариков, И. Еще раз о войне и литературе : [об Алексее Пайкине и его книге рассказов "Неудобные зарисовки гибридной войны"] / И. Стариков // Южная правда. - 2017. - N 64(13 июня). - С. 3. - (Книжная полка).

Иванов, А. Подлинно. Верно. Талантливо : [об Алексее Пайкине и его книге рассказов "Неудобные зарисовки гибридной войны"] / А. Иванов // Вечерний Николаев. - 2017. - N 47(27 апр.). - С. 5 : фот. - (Николаев и николаевцы).

Сікоза Віктор Олександрович

майор, командир десантно-штурмового батальйону
36-ї окремої бригади морської піхоти

Сікоза Віктор Олександрович народився на Херсонщині. Після закінчення Одеського інституту сухопутних військ розпочав військову службу у 84-му окремому механізованому батальйоні берегової оборони в селі Перевальне Сімферопольського району, де в подальшому було сформовано 36-ту окрему бригаду берегової оборони. На початку російської збройної агресії проти України у званні капітана служив на посаді командира 3-ї гірсько-піхотної роти гірсько-піхотного батальйону 36-ї бригади берегової оборони в Перевальному. Командир роти Віктор Сікоза був з тих офіцерів, хто не зрадив присязі, виводив свою роту з окупованого російськими військами Криму на Миколаївщину. У травні 2014 року у складі зведеної тактичної групи виїхав на кордон із Придністров'ям. Наприкінці 2014 року очолив сформовану ротну-тактичну групу морської піхоти, яка була направлена в Сектор М для участі в антитерористичній операції на Сході України, у районі Талаківки і Гнутового. Був призначений заступником командира батальйону 36-ї окремої бригади морської піхоти, в подальшому – на посаду командира батальйону.

Віктор Олександрович Сікоза в лютому 2015 року брав участь у боях з деблокації бійців батальйонів Нацгвардії «Азов» і «Донбас» в Широкиному. Батальйон Сікози утримував позиції біля села Широкине

ОТУ «Маріуполь» до літа 2017, коли підрозділи бригади були виведені із зони АТО до місць постійної дислокації.

Сікоза Віктор Олександрович нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (22.08.2016) – за особистий внесок у зміцнення обороноздатності Української держави, мужність, самовідданість і високий професіоналізм, виявлені під час бойових дій та при виконанні службових обов'язків та Нагрудним знаком «Гідність та честь» (девіз знаку «Обов'язок виконано з честю») – нагорода від Миколаївської обласної ради (08.08.2017).

31 березня 2018 року у м. Дніпрі в залі обласної держадміністрації Віктора Сікозу урочисто нагороджено недержавною нагородою «Народний Герой України».

Література

Александр Терещенко - Народный Герой Украины // Вечерний Николаев. - 2018. - N 38(3 апр.). - С. 1.

Наши земляки - экс-боец 79-й отдельной десантно-штурмовой бригады Александр Терещенко и командир батальона 36-й бригады морской пехоты Виктор Сикоза - получили негосударственную награду "Народный Герой Украины".

Двое николаевцев станут Народными героями Украины // Рідне Прибужжя. - 2018. - N 11(15 берез.). - С. 1.

На звание Народный герой Украины с вручением одноименного ордена претендуют двое николаевцев - бывший боец 79-й отдельной десантно-штурмовой бригады Александр Терещенко и комбат 36-й отдельной бригады морской пехоты Виктор Сикоза.

Народные Герои Украины // Южная правда. - 2018. - N 36(3 апр.). - С. 1.

Двое николаевских военнослужащих удостоены негосударственной награды "Народный Герой Украины" - командир батальона 36-й бригады морской пехоты Виктор Сикоза и экс-боец 79-й отдельной десантно-штурмовой бригады Александр Терещенко.

Номинанты на Народных героев // Южная правда. - 2018. - N 28(15 марта). - С. 1.

На звание Народный герой Украины с вручением одноименного ордена претендуют двое николаевцев - бывший боец 79-й отдельной десантно-штурмовой бригады Александр Терещенко и комбат 36-й отдельной бригады морской пехоты Виктор Сикоза.

Смирнов Олександр Ігорович

заступник командира роти 79-ї окремої аеромобільної бригади,
археолог, історик, старший викладач
Інституту історії, політології та права МНУ ім. В. Сухомлинського.

Смирнов Олександр Ігорович народився 18 травня 1981 року в сім'ї археолога. З відзнакою закінчив історичний факультет Миколаївського національного університету ім. В.А. Сухомлинського і залишився викладати у вузі.

Олександр Смирнов у 2006 році став лауреатом обласної премії ім. Миколи Аркаса; у 2012 році відзначений премією Кабінету Міністрів у сфері науки – «за особливі Досягнення у розбудові країни», нагороджений іменним годинником від Президента України, лауреат премії «Майбутнє Миколаївщини»; у 2014 році відзначений пам'ятним нагрудним знаком «200 років від дня народження Тараса Шевченка» та удостоєний почесного знаку «Лідер освіти Миколаївщини»; в 2015 році нагороджений медаллю «Захиснику Вітчизни»; удостоєний звання «Городянин року 2014» у спеціальній номінації «Наука і вища школа».

24 березня 2014 старший лейтенант запасу Олександр Смирнов був призваний до лав Збройних Сил України, пішов служити в АТО заступником командира роти 79-ї окремої аеромобільної бригади. Під час бойових дій був двічі контужений та отримав поранення ноги. У січні 2015 роки переніс складну операцію на колінному суглобі. І сьогодні він знову в строю.

Література

Смирнов Олександр Ігорович // Человек года. Горожанин года (1998 – 2016) : библиогр. справочник. – 17-е изд., доп. – Николаев, 2017. – С. 186 – 187.

Смирнов Олександр Ігорович // Лауреати обласної премії ім. Миколи Аркаса: альманах.. – Миколаїв, 2006. – С.76 – 77.

Смирнов, О. І. Від мобілізації до війни: шлях одного підрозділу / О. І. Смирнов // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 220 – 233. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : <http://ocpdarvd.mk.gov.ua/images/ato.pdf>.

* * *

Археолог живе в нем з самого дитинства : ["Горожанин года-2014" в номінації "Наука и высшая школа" - археолог, историк Александр Смирнов] // Вечерний Николаев. - 2015. - N 24/25(28 февр.). - С. 5 : фот.

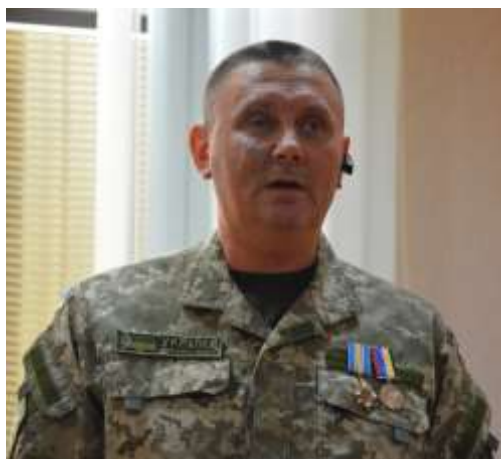
Золотухин, А. Война и мир археолога Александра Смирнова / А. Золотухин // Южная правда. - 2015. - N 13(3 февр.). - С. 3 : фот.

Христова, Н. Война XXI века - другая, и героизм солдат - другой : [гость редакции "ВН" Александр Смирнов] / Н. Христова // Вечерний Николаев. - 2015. - N 111(6 окт.). - С. 3 : фот. - (Интервью "ВН")

Христова, Н. Из династии археологов Смирновых : [претендент на звание "Горожанин года-2014" в номінації "Наука и высшая школа" Александр Смирнов] / Н. Христова // Вечерний Николаев. - 2015. - N 10(27 янв.). - С. 3 : фот.

Терещенко Александр Леонтьевич

ветеран АТО, солдат Збройних сил України,
79-ї окремої аеромобільної бригади

Терещенко Александр Леонтьевич народився 1964 року у селі Мигія Первомайського району Миколаївської області. Закінчив Мигіївську загальноосвітню школу I-III ступенів та Миколаївський педінститут за спеціальністю учитель історії й суспільствознавства. Але пішов у журналістику, став першокласним оператором, працював на центральних телеканалах. НІС-ТВ, на «Вуличному телебаченні» телеканалу ICTV. Потім залишив журналістику і працював інженером на різних підприємствах.

Олександр пішов на війну добровольцем. Потрапив спочатку в 28-ту окрему механізовану бригаду, потім відряджений до 79-ї окремої аеромобільної бригади. Брав участь в обороні Донецького аеропорту. День 15 жовтня Олександр Терещенко запам'ятав на все життя. Під час одного зі штурмів в укриття за невеликою барикадою потрапила граната РГД-5. Сашко розвернувся і побачив її у себе під ногами. Крім нього, в укритті були ще троє хлопців. Він схопив гранату і хотів викинути її подалі. На те, щоб її викинути, не вистачило частки секунди. Вона вибухнула у нього в руках. Права рука була відірвана вище ліктя, майже по плече, пошкоджена ліва кисть і серйозно постраждало праве око. Завдяки оперативній допомозі хлопців, які залишилися живими і витягли

його буквально з-під вогню, надали першу допомогу, наклали жгути і доставили до лікарні Дніпропетровська. Пізніше лікар зазначив, що якби забарилися ще на півгодини – смерть була б неминучою. На жаль, руки вже врятувати не вдалося, але око успішно прооперували. Зір Саші відновили. Завдяки допомозі волонтерів було зібрано кошти на виготовлення протезів рук.

Після тривалого відновлення здоров'я Олександр Терещенко, Олег Кравець та Ілля Шполянський вирішили об'єднати колишніх бійців, щоб допомагати їм адаптуватися до нормального життя. Так 2015 року у Миколаєві з'явилася Миколаївська обласна Асоціація учасників та інвалідів АТО, яку очолює Олександр Леонтійович.

2014 року Олександр Терещенко був удостоєний звання «Городянин року» в номінації «ЗМІ».

За мужність і героїзм, проявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України, Указом Президента України орденом «За мужність» III ступеня та відповідно до розпорядження голови обласної ради відзнакою «За заслуги перед Миколаївщиною» II ступеня урочисто нагороджено солдата Терещенка Олександра Леонтійовича 30 липня 2015 року на XXXI сесії Миколаївської обласної ради.

З 2017 року Олександр Терещенко – заступник начальника Академії патрульної поліції з соціально-гуманітарних питань.

31 березня 2018 року у Дніпрі в залі обласної держадміністрації Олександра Терещенка урочисто нагороджено недержавною нагородою «Народний Герой України».

Олександр Терещенко почав малювати та писати. А ще, напередодні Дня захисника України, Олександр Леонтійович був гостем Миколаївської обласної бібліотеки для дітей ім. В. О. Лягіна. Діти мали

змогу поспілкуватися у невимушеній атмосфері із захисником Донецького аеропорту, який врятував життя побратимам, жертвуючи своїм здоров'ям.

Література

Терещенко, О. Життя після 16.30 : [документальна повість] / О. Терещенко // Вечерний Николаев. - 2018. - N 36(29 марта). - С. 4; Продовж.: N 39(5 апр.). - С. 4 ; N 41(12 апр.). - С. 4 ; N 44(19 апр.). - С. 5.

* * *

Макарчук, С. С. Шлях «кіборга» : [Олександра Терещенка] / С. С. Макарчук // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 355 – 362. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : <http://ocpdtarvd.mk.gov.ua/images/ato.pdf>.

Терещенко Александр Леонтьевич // Человек года. Горожанин года (1998 – 2016) : библиогр. справочник. – 17-е изд., доп. – Николаев, 2017. – С. 197.

* * *

Александр Терещенко – журналист, доброволец, герой // Рідне Прибужжя. - 2014. - 6 листоп. - С. 8.

Александр Терещенко. Вернувшийся из ада : ["Горожанин года-2014" в номинации "Мужество и самоотверженность" - оператор НИС-ТВ, участник АТО Александра Терещенко] // Вечерний Николаев. - 2015. - N 24/25(28 февр.). - С. 4 : фот.

Александр Терещенко - Народный Герой Украины // Вечерний Николаев. - 2018. - N 38(3 апр.). - С. 1.

Наши земляки - экс-боец 79-й отдельной десантно-штурмовой бригады Александр Терещенко и командир батальона 36-й бригады морской пехоты Виктор Сикоза - получили негосударственную награду "Народный Герой Украины".

Двое николаевцев станут Народными героями Украины // Рідне Прибужжя. - 2018. - N 11(15 берез.). - С. 1.

На звание Народный герой Украины с вручением одноименного ордена претендуют двое николаевцев - бывший боец 79-й отдельной десантно-штурмовой бригады Александр Терещенко и комбат 36-й отдельной бригады морской пехоты Виктор Сикоза.

"Десятка" николаевского киборга Александра Терещенко : сотрудник телеканала НИС-ТВ, потерявший руки во время обороны Донецкого аэропорта, удивил всех на огневом рубеже в динамовском тире // Николаевские новости. Спорт. - 2016. - N 42(5 апр.). - С. 4 : фот.

Івашко, О. Одне покликання на двох : Миколаївські чоловіки, які вижили у воєнному пеклі на Донбасі, допомагають побратимам / О. Івашко // Урядовий кур'єр. - 2018. - N 26(7 лют.). - С. 6; Рідне Прибужжя. - 2018. - N 9(1 берез.). - С. 14 : фот.

Після тривалого відновлення здоров'я Олександр Терещенко, Олег Кравець та Ілля Шполянський вирішили об'єднати колишніх бійців, щоб

допомагати їм адаптуватися до нормального життя. У Миколаєві з'явилася Асоціація учасників та інвалідів АТО.

Івашко, О. Одне покликання на двох : Миколаївські чоловіки, які вижили у воєнному пеклі на Донбасі, допомагають побратимам / О. Івашко // Урядовий кур'єр. - 2018. - № 26(7 лют.). - С. 6; Рідне Прибужжя. - 2018. - № 9(1 берез.). - С. 14 : фот.

До війни на Донбасі миколаївці Олександр Терещенко та Олег Кравець ледве були знайомі. Майже однолітки, вони знали один одного лише через спільних друзів і завдяки мирним проектам, у яких брали участь. Не зустрілися й на сході. Кожен пішов захищати країну добровольцем. Служили в різний час і в різних підрозділах 79-ї бригади. А коли повернулися до Миколаєва, доля їх звела. Обидва зазнали важких травм, тривалий час проходили реабілітацію й адаптувалися до реалій мирного життя, а згодом разом з однодумцями створили громадську організацію «Асоціація учасників та інвалідів АТО», щоб допомагати таким, як і самі. Спільна справа стала початком міцної чоловічої дружби.

Івашко, О. Подвиг журналіста / О. Івашко // Урядовий кур'єр. - 2014. - № 223. - С. 6

Олександр Терещенко з Миколаєва врятував життя побратимів, а сам втратив руки.

«Крылья Феникса» – николаевскому герою // Южная правда. - 2014. - 4 нояб. - С. 1.

Лишившийся рук киборг 79-й николаевской бригады Александр Терещенко пишет! // Николаевские новости. - 2015. - № 70(10 июня). - С. 2.

Народные Герои Украины // Южная правда. - 2018. - № 36(3 апр.). - С. 1.

Двое николаевских военнослужащих удостоены негосударственной награды "Народный Герой Украины" - командир батальона 36-й бригады морской пехоты Виктор Сикоза и экс-боец 79-й отдельной десантно-штурмовой бригады Александр Терещенко.

Николаевские журналисты вместе с героем-"киборгом" проводили спортивный год / [подведение итогов спортивного года среди журналистов] // Вечерний Николаев. - 2015. - № 2(8 янв.). - С. 8 : фот.

На встрече присутствовал особый гость - герой-десантник Александр Терещенко, который лишился обеих рук, спасая своих товарищей-«киборгов» в Донецком аэропорту. Александр - активный участник команды НИС-ТВ во всех без исключения Спартакиадах. Он стал победителем конкурса «Николаевщина олимпийская-2014» в номинации «Зал олимпийской славы».

Николаевский киборг Александр Терещенко, потерявший руки в боях за Донецкий аэропорт, вернулся из Германии с новыми протезами // Николаевские новости. - 2015. - N 145(2 дек.). - С. 3.

Николаевский киборг Александр за оборону Донецкого аэропорта награжден орденом «За мужество» третьей степени // Николаевские новости. - 2014. - 17 дек. - С. 1.

Номинанты на Народных героев // Южная правда. - 2018. - N 28(15 марта). - С. 1.

На звание Народный герой Украины с вручением одноименного ордена претендуют двое николаевцев - бывший боец 79-й отдельной десантно-штурмовой бригады Александр Терещенко и комбат 36-й отдельной бригады морской пехоты Виктор Сикоза.

Пучков, В. [Олександр Терещенко] / В. Пучков // Вечерний Николаев. - 2018. - N 36(29 марта). - С. 4

Филиппова, Т. Александр Терещенко-журналист, доброволец, герой / Т. Филиппова // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 45(6 листоп.). - С.

60 тысяч для десантника : [благотворительный аукцион] // Наш город. - 2015. - N 4(28 янв.). - С. 9

По инициативе Анатолия Дюмина в перерыве заседания сессии Николаевского горсовета состоялся аукцион картин, вырученные средства с которого будут перечислены пострадавшему в зоне АТО николаевскому десантнику Александру Терещенко.

Чайка Павло Миколайович

старший лейтенант, командир взводу 79-ї аеромобільної бригади,
повний кавалер ордена «За мужність»

Чайка Павло Миколайович з Волинської області. З дитинства мріяв бути військовим, тому після дев'ятого класу вступив до Волинського військового ліцею. Два роки навчання в Східноєвропейському інституті на факультеті правознавства, а потім заочне навчання.

В Миколаєві Павло Чайка служить ще з 2007 року. Призваний на строкову службу в десантні війська, згодом був контракт. Два роки в «Беркуті», потім знову повернувся до 79-ї Миколаївської окремої аеромобільної бригади.

Павло Чайка – герой АТО з позивним «Сігл», брав участь у боях за Дебальцеве, був поранений під Червоним Лиманом, відбув дві ротації в Донецькому аеропорту, вийшов з оточення під Мар'їнкою на відібраному

у терористів КАМАЗі, після важкого поранення, не долікувавшись, втік з госпіталю на передову.

За свій героїзм Павло Чайка був удостоєний ордена «За мужність» III, II і I ступенів. Він третій в історії незалежної України повний кавалер ордена «За мужність» і перший повний кавалер ордена «За мужність» серед бійців АТО.

У травні 2016 року Павла Чайку нагороджено недержавною нагородою «Народний Герой України».

Література

Березний, С. М. Повний кавалер ордена : [Павло Чайка] / С. М. Березний // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 143 – 151. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : <http://ocpdtarvd.mk.gov.ua/images/ato.pdf>.

* * *

Івашко, О. Лицар мужності : у 26 років молодший лейтенант Павло Чайка став повним кавалером героїчного ордена "За мужність" / О. Івашко // Рідне Прибужжя. - 2015. - № 35(27 серп.). - С. 14 : фот.

Горская, Д. "Народный Герой Украины" Павел Чайка: "С 2007 года питался всухомятку. Теперь наконец могу есть домашние вкусности" : [о 28-летнем Павле Чайке - герое АТО с позывным "Сигл"] / Д. Горская // Южная правда. - 2016. - № 127(5 нояб.). - С. 4 : фот.

Киртока, В. Николаевский десантник стал первым полным кавалером ордена "За мужество" среди бойцов АТО : [Павел Чайка] / В. Киртока // Южная правда. - 2016. - № 19(20 февр.). - С. 3 : фот.

Министр обороны Полторак вручил николаевскому десантнику Чайке третий орден "За мужество" // Николаевские новости. - 2015. - № 49(22 апр.). - С. 8

Николаевский десантник Павел Чайка стал полным кавалером ордена "За мужество"! // Николаевские новости. - 2015. - № 28(4 марта). - С. 3.

Полный кавалер ордена "За мужество" Павел Чайка рассказал о крепкой николаевской броне на Донбасе // Николаевские новости. - 2015. - № 97(12 авг.). - С. 3 : фот.

Председатель облгосадминистрации Вадим Меригов вместе с командиром взвода 79-й отдельной аэромобильной бригады Павлом Чайкой посетили ГП "Николаевский бронетанковый завод"

Ястребова, И. Полный кавалер ордена "За мужество" Павел Чайка: "Отжатый" у сепаратистов КамАЗ 79-й бригаде пригодился / И. Ястребова // Николаевские новости. - 2015. - № 70(10 июня). - С. 2 : фот.

Чепурний Ярослав Миколайович

підполковник, речник прес-центру штабу АТО

Офіцер Одеського регіонального медіа-центру, підполковник Ярослав Чепурний з Николаєва, який вже кілька місяців несе службу в секторі «М», отримав нагородний знак «За оборону Маріуполя». Почесну нагороду миколаївець отримав з рук командувача військ оперативного командування «Південь» генерал-лейтенанта Анатолія Сиротененка. Ярослав Чепурний протягом трьох місяців виконував обов'язки прес-офіцера сектора, з місцем дислокації в Маріуполі. За час його перебування в секторі були найважчі обстріли і атаки проросійських терористів. Неодноразово військовому журналісту доводилося виїжджати на передові позиції лінії оборони нашої держави, щоб оперативно і правдиво висвітлювати найважливіші події, які відбуваються на Маріупольському напрямку. Крім цього, підполковник Ярослав Чепурний виконував обов'язки так званого «військового журналіста» перебуваючи разом з цивільними журналістами в складі бойових підрозділів, які вели активну оборону проти окупантів.

Література

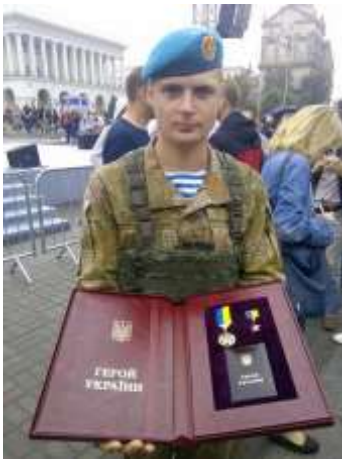
Награда журналисту : [Ярослав Чепурной из Николаева получил наградной знак "За оборону Мариуполя"] // Южная правда. - 2015. – N 100(10 сент.). - С. 1

Награжден военный журналист из Николаева : [Наградной знак "За оборону Мариуполя" получил офицер Одесского регионального медиа-центра подполковник Ярослав Чепурной] // Вечерний Николаев. - 2015. - N 99(10 сент.). - С. 3

Наш Ярослав награжден медалью! : пресс-офицер сектора "М" Ярослав Чепурной, николаевский военный журналист, награжден медалью "За оборону Мариуполя" // Наш город. - 2015. - N 36(9 сент.). - С. 16 : фот. цв.

Чібінеєв Валерій

капітан, командир роти снайперів
79-ї окремої десантно-штурмової бригади, Герой України

Чібінеєв Валерій практично не пам'ятає своїх батьків. Він разом з братом Ромою виховувався в Бердянському інтернаті. Після закінчення 9-го класу навчався в Запорізькому ліцеї «Захисник» та в Одеському інституті сухопутних військ. З 2010 року Валерій Чібінеєв служить в 79-ій окремій десантно-штурмовій бригаді.

Під час анексії Криму, майже весь особовий склад 79-ї десантно-штурмової бригади був «перекинутий» під Чонгар. Вже навесні 2014 року 79-а бригада в повному складі була на Донбасі. Валерій Чібінеєв, позивний «Каракурт», з бойовими побратимами побував практично в усі гарячих точках: Червоний Лиман, Ізварине, ДАП, Авдіївка. В кінці липня 2016 року тримав поранення в результаті обстрілу позицій ворожою артилерією.

Вищу нагороду нашої країни – Зірку Героя України – отримав з рук Президента під час військового параду на Хрещатику в День 25-ї річниці Незалежності України.

Весь наступний день легендарний десантник провів в Києві: інтерв'ю на центральних телеканалах, участь в ранкових ефірах, запрошення на записи різних телепередач. Після столиці Герой України приїхав до рідного Миколаєва, де на нього чекала дружина Оксана. А вже через два дні капітан Валерій Чібінеєв вже виконував бойові завдання в зоні АТО.

Література

Герой Золотої Звезди // Вестник Прибузья. - 2016. - N 35(1 сент.). - С. 1 : фот.

Президент України Петро Порошенко присвоїв звання Героя України чотирем воєнним. В их числі капітан Валерій Чибінеєв - командир роти снайперів 79-ї Николаевської окремої десантно-штурмової бригади.

Золота Звезда - из рук президента : [Валерию Чибинеєве] // Вечерний Николаев. - 2016. - N 96(30 авг.). - С. 1 : фот.

Web-ресурси

Запорожский Герой Украины Валерий Чибинеєв: «Моя награда лежит в сейфе под тремя замками!» [Электронный ресурс] // 061.ua-Сайт города Запорожье : [веб-сайт]. - Режим доступа :

<https://www.061.ua/news/1768394>, свободный. - Дата последнего доступа : 06.05.2018. - Загол. с экрана.

Валерий Чибинеев: "Звезда Героя Украины дома в коробочке лежит. Сейчас пока время такое, не до наград" [Электронный ресурс] // Украина - «ФАКТЫ» : Общество : Житейские истории : [веб-сайт]. - Режим доступа : <http://fakty.ua/221887-valerij-chibineev-zvezda-geroya-ukrainy-doma-v-korobochke-lezhit-sejchas-poka-vremya-takoe-ne-do-nagrad>, свободный. - Дата последнего доступа : 06.05.2018. - Загол. с экрана.

Більше історій про мужність та силу духу миколаївців-ветеранів АТО, волонтерів ви можете дізнатися, прочитавши:

Боец "Святого Николая" Станислав Коломиец получил от премьера грамоту, а от Верховной Рады Украины - наградные часы // Николаевские новости. - 2015. - N 31(11 марта). - С. 3.

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк нагородив командира взводу спецназу спецбатальйону «Миколаїв» УМВС України в Миколаївській області Станіслава Коломійця грамотою, а Верховна Рада вручила цінний подарунок - годинник.

Владимирова, М. Орден "За мужество" николаевскому десантнику : [солдат 79-й отдельной аэромобильной бригады Павел Чорий получил от Президента Украины государственную награду - орден «За мужество» III степени] / М. Владимирова // Южная правда. - 2014. - N 71(24 июня). - С. 1 : фот.

21 червня 2014 року Президент України Петро Порошенко нагородив військовослужбовця 79-ї окремої аеромобільної бригади Павла Чорія орденом «За мужність» III ступеня. Він був удостоєний нагороди за подвиг, який він вчинив, рятуючи своїх товаришів по службі під Слов'янськом. Втративши праве око, в яке потрапив осколок, поранений снайпер, відстрілявши всі свої патрони, під вогнем противника витягнув із зім'ятої кабіни вантажівки чотирьох десантників. Свідомість він втратив тільки в госпіталі

"Защитнику Отечества" за отвагу :
Президент Украины Петр Порошенко подписал указ о награждении бойца воинской части №3017 Национальной гвардии Владимира Тулученко медалью "Защитнику Отечества" // Южная правда. - 2015. - N 136(3 дек.). - С. 1

Миколаївський борець військової частини №3017 Національної гвардії Володимир Тулученко за сумлінне виконання службових обов'язків, відданість присязі та українському народові, особисту мужність і відвагу, самовіддані дії, виявлені під час проведення антитерористичної операції в боротьбі з тероризмом за територіальну цілісність держави, Указом Президента України відзначений державною нагородою – медаллю «Захиснику Вітчизни». Нагороду нацгвардейцю вручив заступник начальника ГУ НП в Миколаївській області полковник Олександр Савченко.

Івашко, О. Одне покликання на двох : Миколаївські чоловіки, які вижили у воєнному пеклі на Донбасі, допомагають побратимам / О. Івашко // Урядовий кур'єр. - 2018. - N 26(7 лют.). - С. 6; Рідне Прибужжя. - 2018. - N 9(1 берез.). - С. 14 : фот.

Зліва направо: Олександр Терещенко, Ілля Шполянський, Олег Кравець

Буває, що одна й та сама ідея виникає одразу в кількох людей. Після тривалого відновлення здоров'я Олександр Терещенко, Олег Кравець та Ілля Шполянський вирішили об'єднати колишніх бійців, щоб допомагати їм адаптуватися до нормального життя. Так і з'явилася в Миколаєві Асоціація учасників та інвалідів АТО. Керівник громадської організації Олександр Терещенко і заступник Олег Кравець внаслідок бойових дій отримали інвалідність. Щире прагнення поліпити суспільне життя у країні об'єднало бійців.

Козлов, С. Всем смертям назло / С. Козлов // Вечерний Николаев. - 2016. - N 101(10 сент.). - С. 3 : фот. - (Николаев и николаевцы).

Про морпіха з Миколаєва Вячеслава Кубика, який в нічному бою з диверсійно-розвідувальною групою сепаратистів біля села Широкине отримав шість кульових і масу осколкових поранень, втратив до 70% крові і дивом вижив.

Козлов, С. Всем смертям назло : [боец 501-го батальона морской пехоты Вячеслав Кубик из Николаева вернулся к привычной работе и занимается любимым видом спорта - баскетболом] / С. Козлов // Рідне Прибужжя. - 2016. - N 37(15 верес.). - С. 14.-15.

Мирошніченко, А. Ілья Шполянський: армія уже не голая, не босая, и дедовщины здесь нет : [интервью] / А. Мирошніченко // Вечерний Николаев. - 2015. - N 38(2 апр.). - С. 5 : фот.

Син священника, Ілля Шполянський віддав свій будинок багатодітній родині переселенців з Донбасу, залишив свій соціально орієнтований бізнес, власну сім'ю, трьох маленьких дітей і пішов в армію. Служить артилеристом в батальйоні «Фенікс» 79-ї окремої аеромобільної бригади. Через свою сторінку в «Фейсбуці» він звернувся до військовозобов'язаним 4-ї хвили мобілізації та на власному прикладі детально розповів про службу в армії, про побут на передовій, а також спростував певні «страшилки», які гуляють серед потенційних призовників.

Николаевский морпех Дмитрий Тофан за героизм в боях под Широкино получил медаль // Николаевские новости. - 2016. - N 22(17 февр.). - С. 1.

З липня по вересень 2015 року Дмитро Тофан виконував бойові завдання з оборони села Широкине Донецької області. Разом з товаришами по службі неодноразово давали збройну відсіч бойовикам. Під час виконання бойового завдання Дмитро потрапив під мінометний обстріл і отримав мінно-вибухову травму з численними осколковими пораненнями. Нагороду Дмитру Тофану вручив начальник штабу – перший заступник командувача Військово-Морських Сил Збройних Сил України контр-адмірал Андрій Тарасов.

Николаевському майору Нечитайло, який пробыл полгода в плену у боевиков, вручили премію // Николаевские новости. - 2015. – N 34(18 марта). - С. 1.

Начальнику інженерної служби миколаївської військової частини 3039, майору Юрію Нечитайло вручили премію в 10 тисяч гривень на честь святкування першої річниці створення Національної гвардії України. Юрій Нечитайло 28 липня 2014 року виїхав на службово-бойове завдання в Донецькій області в зону АТО. А вже 28 серпня поблизу населеного пункту Обрізне потрапив у полон до терористів. Кілька місяців доля військовослужбовця була невідома. В ході операції по виходу з міста Дебальцеве 18 лютого майор Юрій Нечитайло був звільнений з полону, який тривав півроку. Для всіх військовослужбовців частини він є прикладом мужності, стійкості, неймовірної сили волі і людської честі.

Оксана Янішевська зустрілася з нацгвардійцем, який перебував у полоні більше 6 місяців : [зустріч з Юрієм Нечитайлом] // Рідне Прибужжя. - 2015. - N 16(16 квіт.). - С. 4 : фот.

Отвага и мужество комбата Миргородского : командир батальона 79-й Николаевской аэромобильной бригады - первый в Украине полный кавалер ордена Богдана Хмельницкого // Николаевские новости. - 2015. - N 52(29 апр.). - С. 2 : фот.

Захисник Донецького аеропорту, захисник Дебальцевого командир аеромобільно-десантного батальйону 79-ї

окремої аеромобільної бригади Максим Вікторович Миргородський став першим в Україні повним кавалером ордена Богдана Хмельницького. Президент України Петро Порошенко особисто вручив орден Богдана Хмельницького I ступеня Максиму Миргородському. Комбат 79-ї бригади з травня 2014 року брав участь в антитерористичній операції. Під його керівництвом зведений підрозділ з 14 по 27 листопада 2014 року обороняв і утримував аеропорт в Донецьку. У 2014 році М. Миргородський був нагороджений орденами Богдана Хмельницького III і II ступеня.

Христова, Н. Саша, САУшка и бог войны : [из дневника Александра Семашко] / Н. Христова // Вечерний Николаев. - 2015. - N 21(21 февр.). - С. 2 : фот.

Можливо з цих щоденникових записів коли-небудь народиться військова книга. Тому що Олександр Борисович Семашко (в минулому вчитель, журналіст, який співпрацював з великими і малими миколаївськими виданнями, в тому числі – з газетою «Рідне Прибужжя») пішов добровольцем в АТО.

Коли його старший син отримав повістку з військкомату, батько сказав: «Ти молодий, тобі треба жити, рости дітей» ... Чотири місяці навідник артилерійської гармати 28-ї окремої механізованої бригади Олександр Семашко і його гаубична батарея стояли в 30 кілометрах від Донецького аеропорту. У лютому він отримав відпустку – законні 10 днів. Колектив «Вечерки» запросив бійця до редакції, де і відбулася розмова.

Увічнення пам'яті Героїв АТО у місті Миколаєві

Сьогодні над Україною нависла небезпека. Триває війна на Сході нашої країни. Вже чимало українських сімей відчували жахливі наслідки війни, втративши своїх рідних і близьких. На жаль, після запеклих боїв не всі воїни-миколаївці повернулись додому. Наші земляки віддали своє життя за збереження територіальної цілісності та незалежності нашої держави. Скорботно усвідомлювати, але дуже багато молоді отримали нагороди посмертно. Герої не вмирають, вони житимуть у народній пам'яті. Зокрема у назвах вулиць, пам'ятниках, їхні прізвища викарбовують на меморіальних дошках, установлених на приміщеннях місцевих шкіл, вищих учбових закладах, де навчалися загиблі Герої АТО.

Меморіал «Струни пам'яті» на честь військовослужбовців, загиблих в зоні проведення АТО

Відкритий: м. Миколаїв, вул.Адміральська, 22

В День захисника України, 14 жовтня 2017 року, в Миколаєві урочисто відкрили меморіал «Струни пам'яті» на честь загиблих в зоні проведення АТО військовослужбовців.

На меморіалі розміщені 155 табличок з прізвищами загиблих Героїв АТО Миколаївської області. А український прапор, який розташований у центрі стели, має свою символічну історію. Саме він був встановлений в селі Широкіно після визволення населеного пункту від ворожих військ.

Проект «Струни пам'яті» реалізовано за ініціативи голови Миколаївської обласної державної адміністрації Олексія Савченка, Миколаївської міської ради, за підтримки відокремленого підрозділу громадської організації «Всеукраїнський центр допомоги учасникам АТО» у Миколаївській області, за участі благодійників-підприємців, небайдужих людей. У заході взяли участь керівництво області і міста, ветерани АТО, родичі загиблих військовослужбовців, волонтери.

Література

Памяти Героев // Вестник Прибужья. - 2017. - N 42(19 окт.). - С. 1.

В Николаеве, возле здания облгосадминистрации, открыли мемориал "Струны памяти" в честь погибших в АТО военнослужащих.

"Струни пам'яті": у Миколаєві відкрили меморіал загиблим воїнам АТО / Прес-служба Миколаївської облдержадміністрації // Южная правда. - 2017. - N 119(24 окт.). - С. 2 ; Рідне Прибужжя. - 2017. - N 42(19 жовт.). - С. 4 : фот.

"Струны памяти": в Николаеве открыли мемориал погибшим воинам АТО / Пресс-служба облгосадминистрации // Вечерний Николаев. - 2017. - N 119(26 окт.). - С. 4.

Пусть не молчат струны памяти : [открытие мемориального комплекса] // Вечерний Николаев. - 2017. - N 116(19 окт.). - С. 3 : фот.- (Чтобы помнили).

В рамках проекта "Струны памяти" в Николаеве состоялось открытие мемориального комплекса в честь погибших в АТО воинов из Николаевской области.

Цветы к мемориалу : в День защитника Украины у здания Николаевской облгосадминистрации состоялась торжественная церемония открытия мемориала погибшим участникам АТО в Донецкой и Луганской областях // Южная правда. - 2017. - N 117(19 окт.). - С. 1 : фот.

Пам'ятний знак на честь загиблих героїв-десантників 79-ї окремої аеромобільної бригади

Встановлений: м. Миколаїв, проспект Героїв України, 72

6 грудня 2014 року, в День Збройних Сил України в Миколаєві вшанували пам'ять бійців 79-ї окремої аеромобільної бригади, які віддали своє життя за незалежність нашої держави. В честь 45 загиблих героїв-десантників, біля КПП військової частини на проспекті Героїв України, відкрили пам'ятний знак, який буде нагадуванням про подвиги наших героїв.

Право відкрити пам'ятний знак надали волонтеру Ользі Малярчук і воїну 79 окремої аеромобільної бригади Павлу Чорію, який втратив око під Слов'янськом, рятуючи бойових товаришів, а потім знову повернувся в зону проведення Антитерористичної операції. На меморіалі написано: «Пам'ять про подвиг героїв-десантників 79 окремої аеромобільної бригади навечно оселиться в серцях людей, за майбутнє яких вони поклали своє життя. Слава Україні! Героям слава!». Поруч з написом зображено берет ВДВ і свічку, що горить. Городяни несли квіти і свічки в знак вічної пам'яті про подвиг Героїв.

Література

В Николаеве открыли Мемориал Славы // Южная правда. - 2014. – N 148(9 дек.). - С. 1; Наш город. - 2014. - N 64(10 дек.). - С. 2.

В память о погибших в бою десантниках в городе Николаеве открыли Мемориал Славы // Николаевские новости. - 2014. - N 150(10 дек.). - С. 1.

Спасибі за ваш героїзм і вірність українському народові! : [біля легендарної військової частини з'явився Меморіал Слави на честь 45 загиблих героїв-десантників] // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 50(11 груд.). - С. 1, 3 : фот.

Меморіальний комплекс загиблим воїнам-десантникам

*Встановлений: м. Миколаїв, проспект Героїв України,
79-а Миколаївська окрема десантно-штурмова бригада*

27 серпня 2016 року, на території 79-ї Миколаївської окремої десантно-штурмової бригади відбулося урочисте відкриття Меморіального комплексу загиблим воїнам-десантникам. Імена 57 Героїв-військовослужбовців бригади, які віддали своє життя за світле майбутнє України в зоні АТО,

навечно вписані в Книгу Пам'яті військової частини і тепер збережені в граніті Меморіального комплексу.

Меморіальний комплекс являє собою пробитий кулями гранітний пам'ятник з написом «Тим, хто стояв на смерть за незалежність країни». Гроші на його будівництво зібрали небайдужі городяни, волонтери та громадські організації.

Вшанувати пам'ять загиблих героїв-десантників прийшли не тільки бійці обпаленої вогнем 79-ки, друзі і родичі загиблих, а й прості, не пов'язані з військовою справою, городяни. Перед відкриттям Меморіалу присутні згадали поіменно загиблих в АТО побратимів. 57 героїв-військовослужбовців, які віддали своє життя за світле майбутнє України в зоні АТО протягом 2014-2016 років, були посмертно нагороджені медалями. Отримувати нагороди за своїх загиблих синів, чоловіків, батьків і братів зі сльозами на очах і сумом в душі прийшли сім'ї військовослужбовців. Тепер імена героїв навечно залишаться в пам'яті близьких і в граніті Меморіального комплексу.

Меморіал освятив настоятель храму Святої рівноапостольної просвітительки Грузії Ніни протоієрей Валерій. Присутні поклали квіти до Меморіалу героям-десантникам і вшанували подвиг полеглих хвилиною мовчання. В їх честь пролунав військовий салют.

Література

Бессмертные души : [на территории 79-й Николаевской отдельной десантно-штурмовой бригады состоялось торжественное открытие Мемориального комплекса погибшим воинам-десантникам] // Вечерний Николаев. - 2016. - N 96(30 авг.). - С. 2 : фот.

Пам'ятний знак на честь морських піхотинців, які загинули у зоні проведення АТО

Встановлений: м. Миколаїв, проспект Героїв України, 36-та окрема бригада морської піхоти

Напередодні Дня морської піхоти, 15 листопада 2016 року, біля воріт колишньої Школи прапорщиків, де нині дислокується 36-та окрема бригада морської піхоти, урочисто відкрили пам'ятний обеліск загиблим в зоні проведення антитерористичної операції на Донбасі морським піхотинцям. Пам'ятний знак загиблим морським піхотинцям було відкрито за підтримки миколаївських меценатів і підприємців Влада Чайки, Олексія Пеліпаса, Олега Бєглова, Андрія Титова, Олександра Пасічника, Сергія Точілкина і волонтерів.

Вшанувати пам'ять загиблих прийшли родичі та бойові побратими на чолі з командиром бригади Дмитром **Делятицьким**, волонтери, меценати, представники міської влади.

Література

В городе Николаеве открыли памятник погибшим морским пехотинцам // Николаевские новости. - 2016. - N 142(23 нояб.). - С. 8

В Николаеве на территории отдельной бригады морской пехоты Военно-Морских Сил Вооруженных Сил Украины торжественно открыли стелу памяти морским пехотинцам, погибшим при защите суверенитета и территориальной целостности Украины.

Памяти "черных беретов" : [открытие памятного обелиска погибшим в зоне проведения антитеррористической операции на Донбассе морским пехотинцам] // Вечерний Николаев. - 2016. - N 129(17 нояб.). - С. 1 : фот.

У ворот бывшей Школы прапорщиков, где нынче дислоцируется 36-я бригада, торжественно открыли памятный обелиск погибшим в зоне проведения антитеррористической операции на Донбассе морским пехотинцам.

Алея Героїв

У Миколаєві відкрили алею Героїв // Рідне Прибужжя. - 2016. - N 42(20 жовт.). - С. 4.

В День захисника України за участі голови Миколаївської обласної державної адміністрації Олексія Савченка на центральній алеї парку «Перемога» висадили перші 10 дерев на честь миколаївських військових, загиблих в ході антитерористичної операції на сході України.

Алдошин Максим Олександрович

Дата та місце народження: 17 червня 1991 р., м. Миколаїв.
Дата та місце загибелі: 7 серпня 2014 р. (помер від поранень).

Звання: Солдат.

Посада: Водій-стрілець.

Підрозділ: Миколаївський зональний відділ ВСП.

Місце поховання: м. Миколаїв.

Алдошин Максим Олександрович народився 17 червня 1991 року у м. Миколаєві. Його метою в житті була служба в армії, тому після закінчення політехнічного технікуму 2010 року вступив до Луганського університету МВС ім. Дидоренка, а після того, як перейшов на V курс, за контрактом пішов до Збройних Сил. Та драматичні події початку 2014 року внесли свої корективи в життєві плани. Максим Алдошин був серед перших, хто встав на захист України від зовнішньої агресії, її суверенітету та територіальної цілісності. Відрядження Максим відбував у самому епіцентрі антитерористичної операції в Донецькій області, де був водієм-стрільцем групи охорони військової служби правопорядку.

Трагічний випадок стався поблизу с. Піски Ясинуватського району Донецької області коли УАЗик, яким він керував, потрапив у засідку терористів. Максим, незважаючи на важке поранення, намагався від'їхати з місця обстрілу, при цьому декілька разів втрачав свідомість, але він не кидав керма, вивів машину з-під обстрілу, врятував своїх товаришів. Помер Максим Алдошин 7 серпня 2014 року у військовому шпиталі в результаті важких поранень. Похований 10.08.2014 р. у м. Миколаєві.

Указом Президента України № 708/2014 від 8 вересня 2014 р., «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», Алдошин Максим Олександрович нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Біля Миколаївського політехнічного коледжу (вул. Нікольська, 11) 3 жовтня 2014 року пам'ятним знаком загиблому на східному фронті випускнику Максиму Алдошину відкрита алея Слави, посаджена калини та дубова алея.

Меморіальна дошка на честь Алдошина Максима Олександровича, солдата Південного територіально управління Військової служби правопорядку, встановлена на будинку, де він проживав, по вул. Миколаївській, 24.

Література

Макарчук, С. С. «Хто, якщо не я!» : [Алдошин Максим Олександрович] / С. С. Макарчук // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 41– 43. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=0.

* * *

Аллея пам'яті в честь бойця : [Алдошина Максима Олександровича] // Наш город. - 2014. - N 51(8 окт.). - С. 16 : фот. цв.

Івашко, О. Він хотів бути офіцером : [Алдошин Максим Олександрович] / О. Івашко // Урядовий кур'єр. - 2014. - N 187. - С. 8.

Макарчук, С. Хто, якщо не я! : [Максим Алдошин] / С. Макарчук // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 50(11 груд.). - С. 8. - (Герої не вмирають!)

Пам'яті Максима Алдошина // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 33(14 серп.). - С. 5.

Увековеченное мужество : [у стен Николаевского политехнического колледжа памятным знаком погибшему в АТО выпускнику Максиму Алдошину открылась аллея Славы] // Южная правда. - 2014. - N 117(7 окт.). - С. 1 : фот.

Барський Олег Миколайович

Дата та місце народження: 14 червня 1976 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 17 липня 2014 р., с. Маринівка, Шахтарський район, Донецька область.

Звання: Солдат.

Посада: Гранатометник.

Підрозділ: 79-а окрема аеромобільна бригада

Місце поховання: смт. Березанка, Миколаївська область.

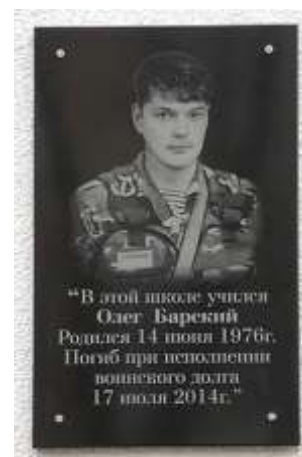
Барський Олег Миколайович народився 14 червня 1976 року в м. Миколаєві. Навчався в школі № 34 міста Миколаєва, після закінчення якої у 1993 році, служив у військах Одеського військового округу, заочно закінчив Миколаївську філію Київського університету культури і мистецтв з двома червоними дипломами за двома спеціальностями, потім працював у приватній

структурі. У березні 2014 року Олег Барський вступив до лав миколаївського ополчення і чергував на блокпосту. У травні того ж року пішов добровольцем до 79-ї окремої аеромобільної бригади. Командував гранатометним відділенням. Брав участь у боях під Ізвариним, Волновахою, обороняв Савур-Могилу, рятуючи товаришів під обстрілами.

Загинув Олег Барський у бою 17 липня 2014 року біля прикордонного села Маринівка Донецької області під час обстрілу ворожими силами з РСЗВ «Град». Похований 22 липня 2014 року в смт Березанка Миколаївської області.

Указом Президента України № 708/2014 від 8 вересня 2014 року, «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», Барський Олег Миколайович нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

У листопаді 2014 року на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 34 (вул. Лягіна, 28), де вчився загиблий воїн, відкрили меморіальну дошку.

Література

В николаевской школе №34 увековечили память о десантнике Олеге Барском // Николаевские новости. - 2014. - N 138(12 нояб.). - С. 2 : фот.

Кураса, Е. На фасаде школы появилась доска памяти героя АТО : [в СШ №34 открыли мемориальную доску выпускнику этой школы Олегу Барскому] / Е. Кураса // Вечерний Николаев. - 2014. - N 133(11 нояб.). - С. 2 : фот.

Нежигай, І. Меморіальна дошка на згадку / І. Нежигай // Голос України. - 2014. - N 224. - С. 5

У Миколаєві, в середній школі №34, відкрили меморіальну дошку випускникові цього навчального закладу Олегу Барському

Волков Олексій Віталійович

Дата та місце народження: 24 травня 1994 р., с. Новий Ставок, Арбузинський район, Миколаївська область.

Дата та місце загибелі: 11 липня 2014 р., с. Зеленопілля, Свердловський район, Луганська область.

Звання: Солдат.

Посада: Водій-електрик.

Підрозділ: 79-а окрема аеромобільна бригада

Місце поховання: с. Михайлівка, Очаківський район, Миколаївська область.

Олексій Віталійович Волков народився 24 травня 1994 року в селі Нові Ставки Арбузинського району Миколаївської області. Закінчивши школу, Олексій продовжив навчання у Миколаївському професійному ліцеї, де отримав професію автослюсаря-зварювальника. Три роки він був незмінним старостою групи, паралельно вивчав водійську справу, аби отримати посвідчення водія. З дитинства мріяв стати десантником. Після успішного закінчення профліцею, дізнавшись, що набір на строкову службу до десантних військ вже закінчився, не хотів зраджувати мрію і пішов служити на контрактну службу на посаду водій-електрик гаубичного артилерійського взводу 3-ї гаубичної артилерійської батареї гаубичного артилерійського дивізіону 79-ої окремої аеромобільної бригади. Він навіть встиг здійснити чотири стрибки з парашутом. А вже за деякий час виїхав у зону проведення антитерористичної операції. Про це рідним не обмовився й словом. Вже за якийсь час вони дізнались, що син в самому пеклі неоголошеної війни.

Загинув Олексій у 4:30 ранку 11 липня 2014 року в районі населеного пункту Зеленопілля Свердловського району Луганської області, під час обстрілу позицій підрозділів 1 батальйону тактичної групи з установки БМ-21 «Град» незаконними збройними формуваннями. Пряме влучення в автомобіль Олексія Волкова не залишило хлопцеві шансів на життя.

Похоронили Героя 31 липня 2014 року в селі Михайлівка Козирської сільської ради Очаківського району Миколаївської області. З мармурової плити дивиться двадцятирічний юнак, а поряд викарбувані чотири парашути, які символізують мрію, що рвалась в небо.

Указом Президента України №708/2014 від 8 вересня 2014 року, «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України» Волков Олексій Віталійович посмертно нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.

На честь Волкова Олексія Віталійовича у Миколаївському професійному ліцеї (вул. Рекордна, 69) встановлено меморіальну дошку.

Література

Мандибур, С. М. У мирному українському селі попрощалися з Героєм / С. М. Мандибур // Дороги війни. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. 86 – 89. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=0.

* * *

Вічна наша скорбота : [в Миколаївському професійному ліцеї відкрита меморіальна дошка Олексію Волкову – випускнику цього навчального закладу, який загинув у липні на Сході під час виконання службового завдання] // Відкритий урок. - 2014. - N 39/40. - С. 7 : фот.

Грек Сергій Анатолійович

Дата та місце народження: 22 жовтня 1987 р., м. Хабаровськ, РРФСР.

Дата та місце загибелі: 4 серпня 2014 р., м. Мар'їнка, Донецька область.

Звання: Рядовий міліції.

Посада: Міліціонер.

Підрозділ: Батальйон патрульної служби міліції особливого призначення «Азов» ГУМВС України у Київській області.

Місце поховання: м. Миколаїв.

Грек Сергій Анатолійович, в цивільному житті його звали Андрій Балаган, народився він 22 жовтня 1987 року в Хабаровську. Більшу частину життя прожив у Москві. Там захопився футболом, почав вболівати за ЦСКА. Балаган взяв активну участь у подіях на Манежній площі 11 грудня 2010 року. На Андрія завели справу. Він не став чекати на гарантоване ув'язнення в РФ та емігрував до України. Його третьою домівкою стало місто Миколаїв. В Миколаєві, швидко знайшов собі друзів, «влившись» в фан-групу МФК «Миколаїв». За словами товаришів, він був товариський, завжди знаходився в доброму настрої, любив жартувати. Звідси і його позивний – «Балаган».

Коли почалася Революція Гідності, Андрій – один з її найактивніших учасників. У «найгарячіші» дні протистояння (січень - лютий 2014 року) він був поранений на вулиці Грушевського. Бойовий характер Балагана привів його до лав батальйону «Азов». Він долучився до нього 3 червня 2014 року, а 4 серпня 2014 року взяв участь у визволенні передмістя Донецьку – Мар'їнки. Його поранило від вибуху радіокерованого фугасу, закладеного на дорозі. Він якраз крокував БМП і зупинився праворуч від неї. Стався вибух. Балаган отримав численні поранення несумісні з життям, зокрема йому відірвало ногу. Він помер по дорозі до шпиталю. Андрій був першим загиблим «азовцем» у цій війні.

Прощання з Андрієм відбулося 7 серпня 2014 року. Похований він у Миколаєві. Згодом, наказом Міністра внутрішніх справ від 25 листопада 2015 року за № 2496 Андрій «Балаган» був нагороджений медаллю «Захиснику Маріуполя» (посмертно). А 29 червня 2016 року він був удостоєний високого звання «Народний Герой України», орден за № 42, який нині знаходиться в експозиції миколаївського музею

суднобудування і флоту, куди його віддали на зберігання його товариші, оскільки родичі в Росії відмовилися навіть від пам'яті про сина.

А у нашому місті, на згадку про Андрія названа вулиця – вулиця Андрія «Балагана» (колишня Піонерська). Влітку 2015 року на вулицях Харкова з'явилися графіті на честь Андрія. У 2017 році в Миколаєві, в парку Перемоги була висаджена алея дерев, яким були присвоєні імена загиблих в АТО миколаївців. Одне з таких дерев – на пам'ять про Андрія.

14 березня 2017 році в Україні вперше святкували день Добровольця. У цей день Миколаївська обласна рада нагородила пам'ятною медаллю багатьох ветеранів АТО, наших земляків. Медалю «За заслуги перед Миколаївщиною» 2 ступеня № 151 (посмертно) був удостоєний і Андрій.

На річницю смерті на честь Андрія його побратими влаштовують великий турнір зі змішаних єдиноборств під назвою «Дорогу Нескореним», це гасло колись написав Андрій на одному з прапорів, це був девіз його життя.

Література

Скарлат, М. М. Позивний «Балаган» / М. М. Скарлат // Дороги війни. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. С. 19 – 21. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=0.

* * *

Скарлат, М. На його честь названа вулиця в Миколаєві : [вулиця Андрія Балагана] / М. Скарлат // Рідне Прибужжя. - 2018. - N 13(29 берез). - С. 6.

Закерничний Олександр Вікторович

Дата та місце народження: 28 грудня 1989 р., смт. Арбузинка, Миколаївська область.

Дата та місце загибелі: 16 травня 2015 р., смт. Луганське, Артемівський район, Донецька область.

Звання: лейтенант.

Посада: Командир взводу.

Підрозділ: 30-а окрема механізована бригада.

Місце поховання: смт. Арбузинка, Миколаївська область.

Закерничний Олександр Вікторович народився 28

грудня 1989 року в с.м.т. Арбузинка Миколаївської області. 2006 року закінчив Арбузинську ЗОШ №1 і вступив до Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. 2011 року разом з дипломом викладача фізичної та допризвальної підготовки отримав звання молодшого лейтенанта запасу та розпочав педагогічну діяльність викладачем предмета «Захист Вітчизни» в Арбузинському професійному аграрному ліцеї. У квітні 2014 року Олександра мобілізували на військову службу до Збройних сил України, де він продовжив службу в 30-й окремії гвардійській механізованій бригаді. Життя нашого захисника обірвалося 16 травня 2015 року поблизу с.м.т. Луганське, Артемівського району Донецької області від осколкового поранення у голову під час бою з російськими військовими формуваннями.

Указом Президента України № 553/2015 від 22 вересня 2015 року, «за мужність, самовідданість і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», Закерничний Олександр Вікторович нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

На честь Героя встановлено меморіальну дошку в Арбузинському професійному аграрному ліцеї.

13 жовтня 2015 року з нагоди святкування Дня захисника України, Дня українського козацтва та Покрови Пресвятої Богородиці на кафедрі військової підготовки МНУ імені В. О. Сухомлинського (вул. Колодязна, 21) відбулося вручення погонів молодшого лейтенанта випускникам кафедри та відкриття дошки пам'яті загиблим випускникам. На цій дошці було два прізвища, але життя йде – війна триває, і на жаль, сьогодні вже 4 прізвища офіцерів, які віддали життя в боротьбі за незалежність України. Одне з них – Закерничний Олександр Вікторович.

Література

Герої не вмирають : [Олександр Вікторович Закерничний] // Відкритий урок. - 2015. - N 19/20. - С. 5.

Web-ресурси

Відкриття меморіальної дошки загиблим воїнам АТО та вручення погонів молодшого лейтенанта випускникам кафедри військової підготовки [Електронний ресурс] // Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського : [офіційний веб-сайт]. - Режим доступу : <http://mdu.edu.ua/?p=3966>, вільний. - Дата останнього доступу : 06.05.2018. - Назва з екрану.

Іванцов Сергій Володимирович

Дата та місце народження: 27 серпня 1977 р., с. Пересадівка, Жовтневий район, Миколаївська область.

Дата та місце загибелі: 8 листопада 2014 р., Донецький аеропорт.

Звання: Старший прапорщик.

Посада: Головний сержант батальйону.

Підрозділ: 79-а окрема аеромобільна бригада

Місце поховання: с. Пересадівка, Жовтневий район, Миколаївська область.

Іванцов Сергій Володимирович народився 27 серпня 1977 року в с. Пересадівка Жовтневого району Миколаївської області.

Старший прапорщик аеромобільно-десантної роти Сергій Іванцов був на війні з перших днів. Він воював впевнено, сміливо. У бою під Червоним Лиманом, коли підрозділ десантників потрапив у засідку, бойовики відкрили щільний вогонь, Сергій, ризикуючи життям, витягнув з-під вогню пораненого офіцера, врятував цим йому життя.

Сергій Іванцов загинув 8 листопада 2014 року о 4:30 у старому терміналі Донецького аеропорту. Він виконував задачу корегування вогню. Снайперська куля 7,62 пробила його бронезилет. Похований в с. Пересадівка Жовтневого району.

Іванцов Сергій Володимирович нагороджений:

Указом Президента України № 892/2014 від 27 листопада 2014 р., «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Указом Президента України № 461/2015 від 31 липня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

Нагороджений нагрудним знаком «За оборону Донецького аеропорту» (посмертно).

Указом № 12 від 15 січня 2016 р. нагороджений відзнакою «Народний Герой України» (посмертно)

На честь «кіборга» Іванцова Сергія Володимировича у Пересадівській ЗОШ І-

III ступенів Жовтневої районної ради його сини встановили меморіальну дошку.

13 жовтня 2015 року з нагоди святкування Дня захисника України, Дня українського козацтва та Покрови Пресвятої Богородиці на кафедрі військової підготовки МНУ імені В. О. Сухомлинського (вул. Колодязна, 21) відбулося вручення погонів молодшого лейтенанта випускникам кафедри та відкриття дошки пам'яті загиблим випускникам. На цій дошці було два прізвища, але життя йде – війна триває, і на жаль, сьогодні вже 4 прізвища офіцерів, які віддали життя у боротьбі за незалежність України. Одне з них – Іванцов Сергій Володимирович.

Література

Миколаївці попрощалися ще з двома героями : [Сергієм Іванцовим та Павлом Колесниковим] // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 46(13 листоп.). - С. 2.

Николаевщина потеряла на войне еще пятерых своих воинов : [среди них Сергей Иванцов] // Николаевские новости. - 2014. - N 138(12 нояб.). - С. 2.

Web-ресурси

В Пересадовке открыли мемориальную доску «киборгу» Сергею Иванцову [Электронный ресурс] // INSHE.TV : [веб-сайт]. - Режим доступа : <https://inshe.tv/society/2015-03-19/21681/>, свободный. - Дата последнего доступа : 06.05.2018. - Загол. с экрана.

Відкриття меморіальної дошки загиблим воїнам АТО та вручення погонів молодшого лейтенанта випускникам кафедри військової підготовки [Електронний ресурс] // Миколаївський національний університет імені В.О.Сухомлинського : [офіційний веб-сайт]. - Режим доступу : <http://mdu.edu.ua/?p=3966>, вільний. - Дата останнього доступу : 06.05.2018. - Назва з екрану.

Кваша Олексій Дмитрович

Дата та місце народження: 30 вересня 1977 р., м. Миколаїв.
Дата та місце загибелі: 7 липня 2015 р., смт. Луганське, Артемівський район, Донецька область.
Звання: Солдат.
Посада: Стрелець-помічник гранатометника.
Підрозділ: 30-а окрема механізована бригада.
Місце поховання: с. Піски, Новоодеський район, Миколаївська область.

Кваша Олексій Дмитрович народився 30 вересня 1977 року в місті Миколаєві, в простій робітничо-селянській родині. Протягом 1995-2001 років учився в Миколаївському сільськогосподарському інституті на агрономічному факультеті. Але агрономом не працював жодного дня. Працював на польових роботах, будівельних об'єктах, цегельному заводі, на хлібозаводі № 1. А потім виявилось, що він може ще й писати. Тож, аби не заривати талант, склав збірку віршів «Прекрасні тварини нашої країни», з малюнками самого автора. Читаючи добрі вірші Олексія Кваші, маленькі читачі пізнають світ природи, особливості і звички тварин, користь, яку вони приносять людям і природі, вчаться любити і бережно ставитись до них.

5 вересня 2014 року Олексія Квашу було мобілізовано на військову службу. 7 липня 2015 року під час мінометного обстрілу поблизу смт. Луганське Артемівського району Донецької області Олексій Кваша витягав з-під обстрілу пораненого товариша і сам отримав поранення, несумісні з життям. Поховано героя на кладовищі в селі Піски Новоодеського району Миколаївської області.

Указом Президента України № 553/2015 від 22 вересня 2015 року, «за мужність, самовідданість і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Олексій Кваша залишив своїм читачам лише одну збірку віршів «Прекрасні тварини нашої країни». Маючи відпустку у зоні АТО, Олексій Дмитрович зустрічався з маленькими читачами в Миколаївській обласній бібліотеці для дітей ім. В. О. Лягіна, читав свої вірші, ділився з малечою новими, ще не опублікованими віршами та мрією надрукувати нову книжечку. Він мав справжній талант поета і гумориста, був артистичним і щирим.

13 квітня 2018 року на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 18 (вул. Дачна, 2), де вчився загиблий воїн, Кваша Олексій Дмитрович, відкрили меморіальну дошку.

Основні твори

Прекрасні тварини нашої країни : поетична збірка : для дітей дошк. та мол. шк. віку / О. Д. Кваша ; мал. автора. - Миколаїв : Видавець Шамрай П. М., 2014. - 60 с. : іл.

Література про життя і творчість

Александрова, І. Г. Літературно-екологічний вогник "Прекрасні тварини нашої країни" : за поетичною збіркою поета Миколаївщини, учасника АТО Кваши Олексія Дмитровича. 1-7 класи / І. Г. Александрова // Біологія. Позакласна робота. - 2016. - № 4. - С. 16-19.

В Николаеве відкрили две меморіальні дошки в пам'ять о земляках, погибших в зоне АТО // Николаевские новости. - 2018. - № 47(18 апр.). - С. 2.

13 апреля открыли меморіальні дошки в честь николаевских воинов, погибших в зоне Антитеррористической операции Алексею Кваше и Виктору Кожурину.

[Кваша Алексей Дмитриевич] : [матери погібшого в зоне АТО Алексея Кваши передали его орден «За мужество» III степени] // Вечерний Николаев. - 2015. - № 145(24 дек.). - С. 1

Меморіальні дошки в честь погібших героїв // Южная правда. - 2018. - № 42(19 апр.). - С. 1

Меморіальні дошки в честь николаевских воинов, погібших в зоне АТО відкрили в 18-й школе - меморіальную дошку Алексею Кваше, в 52-й - Виктору Кожурину.

На Николаевщине издадут книгу детского поэта Алексея Кваши, который погіб в зоне АТО : [за средства областной казны] // Николаевские новости. - 2015. - № 145(2 дек.). - С. 1.

Спасая товарища, в зоне АТО погіб николаевский детский поэт : [Алексей Кваша] // Вечерний Николаев. - 2015. - № 75(14 июля). - С. 1.

Ценою жизни : [в 18-й школе відкрили меморіальную дошку Алексею Кваше] // Вечерний Николаев. - 2018. - № 43(17 апр.). - С. 2.

Ковальчук Віктор Євгенович

Дата та місце народження: 8 грудня 1992 р., м. Самарканд, Узбекистан.

Дата та місце загибелі: 31 серпня 2014 р., смт. Георгіївка, Лутугинський район, Луганська область.

Звання: лейтенант.

Посада: командир взводу.

Підрозділ: 80-а окрема десантно-штурмова бригада.

Місце поховання: м. Козятин, Вінницька область.

Ковальчук Віктор Євгенович народився 8 грудня 1992 року в місті Самарканд республіка Узбекистан, в родині професійних військових, етнічних українців з Вінничини. В 1993 році сім'я Ковальчуків переїжджає в Україну, а 2000 року осіла в Миколаєві. 9 класів Віктор закінчував в місті Козятин. Мріяв

стати офіцером, але спроба вступити до Чернігівського суворівського училища стала невдалою. Віктор переїжджає в Миколаїв до батьків, щоб отримати середню освіту, вступає до 21-го професійного ліцею. Потім навчання у Львівській академії сухопутних військ на факультеті повітряно-десантних військ. По закінченню академії Віктор отримав призначення для подальшого проходження служби до 80-ї Львівської аеромобільної бригади, далі полігон у Яворові, а там – до Луганська.

Селище Георгіївка під Луганськом зовсім поруч з аеропортом. Перший батальйон 80-ї аеромобільної бригади був розташований там. Під час шквального артилерійського обстрілу та атаки сепаратистів 31 серпня 2014 року батальйон зазнав великих втрат. Не ховаючись від війни та кулі, загинув у той день лейтенант Віктор Ковальчук. Поховали його в місті Козятин на Вінниччині.

Указом Президента України № 270/2015 від 15 травня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

Нагороджений нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (посмертно).

Рішенням 16 сесії Козятинської міської ради: «З метою вшанування пам'яті загиблих воїнів в антитерористичній операції, які проявили мужність, героїзм, незламність духу у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, віддали життя за Україну», присвоєно звання «Почесний громадянин міста Козятин» (посмертно).

На честь Ковальчука Віктора Євгенійовича в Козятинській школі №4 та у Миколаєві на фасаді будівлі Вищого професійного училища №21 (вулиця Садова, 31/2), де він навчався, встановлені меморіальні дошки.

Література

Березний, С. М. Один місяць війни : [Віктора Євгенівича Ковальчука] / С. М. Березний // Дороги війни. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. 50 – 54. – Існує електрон. версія. – Режим доступу :

* * *

Березний, С. М. Один місяць війни : [Віктора Євгеновича Ковальчука] / С. М. Березний // Рідне Прибужжя. - 2017. - N 27(6 лип.). - С. 14.

Кожурін Віктор Володимирович

Дата та місце народження: 21 грудня 1991 р., м. Болград, Одеська область.

Дата та місце загибелі: 20 січня 2015 р., м. Донецьк.

Звання: Солдат.

Посада: Старший сапер.

Підрозділ: 79-а окрема аеромобільна бригада.

Місце поховання: м. Болград, Одеська область.

Кожурін Віктор Володимирович народився 21 грудня 1991 року у м. Болград Одеської області. Навчався в Миколаївській ЗОШ I-III ступенів № 52. В останні роки проживав у Корабельному районі м. Миколаєва. З 2013 року він проходив військову службу в 79-й десантно-штурмовій бригаді по контракту. Загинув молодий сапер 20 січня 2015 року у бою в районі Донецького аеропорту. Група військовослужбовців поверталась після виконання завдання із розмінування проходу в аеропорту Донецька та потрапила під обстріл противника з РСЗВ «Град».

Після прощання в Миколаєві Віктора Кожуріна поховали в м. Болград.

Кожурін Віктор Володимирович нагороджений:

Указом Президента України № 282/2015 від 23 травня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Нагороджений нагрудним знаком «За оборону Донецького аеропорту» (посмертно).

13 квітня 2018 року на честь Кожуріна Віктора Володимировича на його рідній Миколаївській загальноосвітній школі I-III ступенів № 52 встановлено меморіальну дошку.

Література

В Николаеве відкрили две меморіальні дошки в пам'ять о земляках, погибших в зоне АТО // Николаевские новости. - 2018. - N 47(18 апр.). - С. 2.

13 апреля відкрили меморіальні дошки в честь николаевских воинов, погибших в зоне Антитеррористической операции Алексею Кваше и Виктору Кожурину.

Меморіальні дошки в честь погибших героев // Южная правда. - 2018. - N 42(19 апр.). - С. 1.

Меморіальні дошки в честь николаевских воинов, погибших в зоне АТО відкрили в 18-й школе - Алексею Кваше, в 52-й - Виктору Кожурину.

Увековечили пам'ять героя // Рідне Прибужжя. - 2018. - N 16(19 квіт.). - С. 3.

В Николаеве в пам'ять о погибшем герое АТО Викторе Кожурине відкрили меморіальную дошку в его родной школе.

Ценою жизни // Вечерний Николаев. - 2018. - N 43(17 апр.). - С. 2.

Сразу в двух николаевских школах в Заводском районе відкрились меморіальні дошки погибшим выпускникам - участникам АТО. В 18-й школе - Алексею Кваше, в 52-й - Виктору Кожурину.

Козлов Михайло Віталійович

Дата та місце народження: 26 листопада 1985 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 24 вересня 2014 р., с. Старогнатівка, Тельманівський район, Донецька область.

Звання: Солдат.

Посада: Старший навідник.

Підрозділ: 72-а окрема механізована бригада.

Місце поховання: м. Миколаїв.

Козлов Михайло Віталійович народився 26 листопада 1985 року у м. Миколаєві. Закінчив Миколаївську ЗОШ № 46. За волею долі став віруючою людиною, євангелістом-протестантом. Через своїх знайомих юнак потрапив до церкви «Нове покоління», а потім до реабілітаційного центру. Михайло закінчив Біблійський коледж м. Першотравенська Дніпропетровської області. Він вмів дуже гарно говорити, володів даром ораторського мистецтва, його можна було із задоволенням слухати годинами. Пізніше мешкав у Запоріжжі, займався створенням реабілітаційного центру у протестантській церкві.

Михайло пішов до військкомату добровольцем. Його було направлено до 169-го навчального центру Сухопутних військ Збройних Сил України (м. Десна), потім до 72-ї окремої механізованої бригади

Збройних Сил України на посаду старшого гранатометника. Навіть на війні юнак пам'ятав про Бога, у вільну хвилину він завжди читав Біблію (взяв її із собою), намагався знайти відповіді на хвилюючі питання, молився за Україну.

24 вересня 2014 року, близько 18:35, під час слідування для виконання бойового завдання, отримав смертельні поранення внаслідок спрацювання вибухового пристрою, встановленого невідомими особами на стежці, розташованій на відстані близько 2 км північніше с. Старогнатівка Тельмановського району Донецької області.

Козлов Михайло Віталійович нагороджений:

Указом Президента України № 9/2016 від 16 січня 2016 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно);

медаллю «За жертвовність та любов до України» Української Православної Церкви.

28 березня 2016 року в музеї Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 46 (вулиця 9-а Поздовжня, 10) відкрито меморіальну дошку Михайлу Козлову.

Література

Макарчук, Н. Г. Шлях у вічність : [Михайло Козлов] / Н. Г. Макарчук // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 61 – 64. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=14.

* * *

В пам'ять о герое : [Михаиле Козлове] // Вечерний Николаев. - 2016. - N 36(2 апр.). - С. 3 : фот.

Николаевская общеобразовательная школа I-III ступеней № 46 собралась вместе, чтобы почтить память выпускника школы Михаила Козлова, который погиб в зоне АТО.

Макарчук, Н. Шлях у вічність : [Михайло Козлов] / Н. Макарчук // Рідне Прибужжя. - 2015. - N 16(16 квіт.). - С. 6 : фот. - (Герої не вмирають!)

Колесников Павло Олександрович

Дата та місце народження: 8 квітня 1975 р., м. Могилів-Подільський, Вінницька область.

Дата та місце загибелі: 7 листопада 2014 р., м. Донецьк.

Звання: Підполковник.

Посада: Заступник військового комісара.

Підрозділ: Миколаївський обласний військовий комісаріат

Місце поховання: м. Миколаєва.

Колесников Павло Олександрович народився 8 квітня 1975 року у м. Могилів-Подільський Вінницької області у сім'ї військового авіатехніка. У зв'язку зі службовою необхідністю родина переїхала до міста Миколаєва. Оселилися на Слобідці. За сімейною традицією, 1992 року, після закінчення Миколаївської середньої школи №53, Павло прийняв рішення стати офіцером. 1996 року закінчив Харківське вище танкове училище та отримав звання лейтенанта, військову кваліфікацію – інженера по експлуатації бронетанкової та автомобільної техніки. Проходив службу в 169-му навчальному центрі «Десна», де пройшов нелегкий шлях від командира взводу до викладача технічної. 2004 року звільнившись у запас, повернувся до Миколаєва. Павло Колесников працював у правоохоронних органах у Центральному райвідділі міста Миколаєва, потім на одному з миколаївських підприємств з продажу та налагодження електричного обладнання. Звичайне життя пересічного миколаївця: робота, сім'я.

З початком агресії на Кримському півострові офіцер запасу Павло Колесников прийшов добровольцем до Центрального Миколаївського ОРВК та зарахований у штат військкомату на посаду заступника військового комісара начальника мобілізаційного відділення. 19 серпня 2014 року майор Колесников був відряджений до зони ведення бойових дій. Командував взводом 2-ї аеромобільно-десантної роти, був старшим групи 79-ї бригади, яка тримала оборону нового терміналу в аеропорту Донецька. В аеропорту Донецька був старшим групи, яка тримала оборону нового терміналу. 3 листопада отримав чергове військове звання – «Підполковник», а 7 листопада 2014 року о 16:05 загинув від кулі снайпера, коли вибирав нову бойову позицію.

З відповідними військовими почесними підполковник Павло Олександрович Колесников був похований у місті Миколаєві. Указом Президента України № 915/2014 від 04 грудня 2014 р., «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі»,

нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо) та нагрудним знаком «За оборону Донецького аеропорту» (помертньо).

На фасаді приміщення будівлі військкомату розміщено меморіальний стенд, присвячений Павлу Колесникову.

2015 року на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи ступенів № 53 (вул. Потьомкінська, 154), де вчився загиблий воїн, відкрили меморіальну дошку.

Література

Березний, С. М. Ось такі вони, хлопці зі Слобідки : [Колесников Павло Олександрович] / С. М. Березний // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 91 – 93. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=14.

* * *

Березний, С. М. Ось такі вони, хлопці зі Слобідки : [Колесников Павло Олександрович] / С. М. Березний // Рідне Прибужжя. - 2015. – N 10(5 берез.). - С. 9 : фот. - (Герої не вмирають!).

Влащенко, А. В честь погибшего бойца... : [открытие мемориальной доски офицеру 79-й отдельной аэромобильной бригады, подполковнику Павлу Колесникову] / А. Влащенко // Наш город. - 2015. - N 14(8 апр.). - С. 16 : фот. цв.

Военнослужащие военкоматов с честью поддержали высокое звание защитника Отечества // Вечерний Николаев. - 2015. - N 29(12 марта). - С. 1.

Двое военкомов из Николаевской области погибли смертью храбрых на Донбасе : [Евгений Трохимчук и Павел Колесников] // Николаевские новости. - 2015. - N 31(11 марта). - С. 1.

Миколаївці попрощалися ще з двома героями : [Сергієм Іванцовим та Павлом Колесниковим] // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 46(13 листоп.). - С. 2.

Николаевщина потеряла на войне еще пятерых своих воинов : [среди них Павел Колесников] // Николаевские новости. - 2014. - N 138(12 нояб.). - С. 2.

Шенкевич, А. Вечная память в граните : [во дворе Николаевской общеобразовательной школы №53 состоялось торжественное открытие мемориальной доски офицеру 79-й отдельной аэромобильной бригады, подполковнику Павлу Колесникову] / А. Шенкевич // Вечерний Николаев. - 2015. - N 40(7 апр.). - С. 2 : фот.

Костюшко Олександр Миколайович

Дата та місце народження: 21 квітня 1974 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 13 липня 2014 р., с. Поріччя, Краснодонський район, Луганська область.

Звання: Сержант.

Посада: Номер обслуги.

Підрозділ: 79-а окрема аеромобільна бригада.

Місце поховання: м. Миколаїв.

Костюшко Олександр Миколайович народився 21 квітня 1974 року в Корабельному районі м. Миколаєва. 1991 року закінчив загальноосвітню школу № 54, потім навчався в середньому професійно-технічному училищі № 25 при суднобудівному заводі «Океан», де опанував спеціальність тесляра-будівельника, а згодом електромонтера та електрозварювальника. Потім – робота за фахом на заводі, в 1992-1994 роках – строкова служба в ракетних військах Збройних Сил України у Хмельницькому. Після закінчення служби Олександр продовжує працювати на рідному заводі «Океан» електромонтером автоматичних та напівавтоматичних машин 4-го розряду.

В березні одна за одною приходять три повістки до військкомату, а вже 23 квітня 2014 року Олександр Костюшко розпочинає повторну службу в якості номера обслуги гаубичного артилерійського взводу 1-ї гаубичної артилерійської батареї 4-ї артилерійської бригади 79-ї Миколаївської окремої аеромобільної бригади.

Життя Олександра Миколайовича Костюшко трагічно обірвалось 13 липня 2014 року о 8 ранку під час бою біля поблизу прикордонного селища Поріччя Краснодонського району Луганської області.

Указом Президента України № 708/2014 від 8 вересня 2014 р., «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», О.М. Костюшко був нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

2014 року на День знань на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 54 (просп. Корабелів, 10), де вчився загиблий воїн Олександр Костюшко, відкрили меморіальну дошку.

Література

Макарчук, С. Назавжди лишився вірним присязі : [Костюшко Олександр Миколайович] / С. Макарчук // Миттєвості війни. – Миколаїв :

Ліон, 2016. – С. 26 – 28. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=14.

* * *

В пам'ять о погибшем десантнике : [в школе №54 состоялось торжественное открытие мемориальной доски в честь выпускника школы Александра Костюшко] // Южная правда. - 2014. - N 100(4 сент.). - С. 1 : фот.

В День знаний в школе Николаева №54 состоялось торжественное открытие мемориальной доски в честь выпускника школы Александра Костюшко, сержанта 79 отдельной аэромобильной бригады, героически погибшего под Луганском в боях за Родину.

Макарчук, С. Назавжди лишився вірним присязі : [Костюшко Олександр Миколайович] / С. Макарчук // Рідне Прибужжя. - 2015. – N 12(19 берез.). - С. 14 : фот.

Тонковид, В. Николаевщина простилась с героями [среди них Александр Костюшко] / В. Тонковид // Вечерний Николаев. - 2014. – N 84(19 июля). - С. 2 : фот.

Николаевцы простились с погибшим десантником : [Александром Костюшко] // Южная правда. - 2014. - N 80(17 июля). - С. 1 : фот.

Орден погибшего николаевского десантника Александра Костюшко получила его мать // Николаевские новости. - 2014. - N 132(29 окт.). - С. 5 : фот.

Пам'яті Олександра Костюшка // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 29(17 лип.). - С. 2 : фот.

Память : [мемориальную доску в память об Александре Костюшко открыли на фасаде школы №54, где учился военный] // Відкритий урок. - 2014. - N 27/28. - С. 6.

Красов Дмитро Володимирович

Дата та місце народження: 1 листопада 1975 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 13 серпня 2014 р., с. Грабське, Амвросіївський район, Донецька область.

Звання: Матрос.

Посада: Стрілець.

Підрозділ: 73-й морський центр спеціального призначення.

Місце поховання: м. Миколаїв, Балабанівське кладовище.

Красов Дмитро Володимирович народився 1 листопада 1975 року в м. Миколаєві. Перші три класи навчався в загальноосвітній школі м. Миколаєва № 41, потім, переїхавши з сім'єю в інший район міста, пішов до школи № 38. Після

закінчення школи працював судовим збірником на заводі ім. 61 Комунара. З 1993 по 1995 роки проходив службу в ракетних військах Збройних Сил України (м. Хмельницький). Після служби навчався в Белгородському державному університеті, 2000 року отримав диплом за спеціальністю «Юрист» кваліфікації «Юриспруденція», приймав участь у бойових діях на території республіки Чечня (2002 р.). На Батьківщині Дмитро працював охоронцем, юрисконсультантом у Миколаївській ОДА, у листопаді 2013 року був вдруге призначений на посаду головного державного інспектора праці в Територіальній державній інспекції з питань праці у Миколаївській області.

В березні 2014 року Дмитро отримує повістку з Центрального районного військового комісаріату м. Миколаєва. Матрос Дмитро Володимирович Красов був зарахований до особового складу військової частини А1594 на посаду стрільця відділення охорони та обслуговування органів військової контррозвідки Служби Безпеки України 73-го морського центру спеціального призначення, де і проходив військову підготовку. Після проходження військової підготовки Дмитра вже влітку відправляють в зону проведення антитерористичної операції. Він мужньо і з честю захищав рідну землю... Але 13 серпня 2014 року життя Героя обірвалося. Під час виконання бойового завдання поблизу селища Грабське Амвросіївського району Донецької області, прикриваючи військового побратима від ворожої кулі, Дмитро отримав смертельне поранення. Матрос Дмитро Красов був першим «морським котиком» 73-го морського центру спеціального призначення, який загинув за територіальну цілісність країни. Поховали Героя 17 серпня 2014 року на Балабанівському кладовищі м. Миколаєва.

Указом Президента України № 708/2014 від 8 вересня 2014 р., «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

24 квітня 2018 року, на будівлі Миколаївського муніципального колегіуму ім. В. Д. Чайки відкрили меморіальну дошку загиблому під час служби в зоні АТО Дмитру Красову, який навчався тут у 1985 – 1992 роках.

Література

Грабович, О. В. "Морський котик" з міста Миколаєва : [Дмитро Володимирович Красов] / О. В. Грабович // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 46 – 49. – Існує електрон. версія. – Режим доступу :

* * *

В Николаеве установили три мемориальные доски в память о погибших в АТО // Николаевские новости. - 2018. - N 53(2 мая). - С. 3.

В Николаеве торжественно открыли памятные доски героям, которые принимали участие в АТО и погибли, защищая Украину: Дмитрию Красову, Сергею Татаринову и Евгению Макаряню.

Грабович, О. В. "Морський котик" з міста Миколаєва : [Дмитро Володимирович Красов] / О. В. Грабович // Рідне Прибужжя. - 2015. – N 28(9 лип.). - С. 9 : фот.

Навсегда ушедшим в небо // Вечерний Николаев. - 2018. - N 48(28 апр.). - С. 4 : фот. - (Чтобы помнили).

В Николаевском муниципальном колледжуме им. В. Д. Чайки открыли мемориальную доску выпускнику школы №38 Дмитрию Красову.

Кривонос Сергей Сергійович

Дата та місце народження: 26 червня 1978 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 4 серпня 2014 р., висота Савур-Могила, Донецька область.

Звання: Майор.

Посада: Начальник штабу батальйону.

Підрозділ: 79-а окрема аеромобільна бригада.

Місце поховання: м. Миколаїв

Кривонос Сергей Сергійович народився 26 червня 1978 року в м. Миколаєві в родині кадрового офіцера-десантника. Закінчив 9 класів школи № 32, два роки навчався в Миколаївському морському ліцеї («школі гардемаринів»). Після першого курсу Миколаївського національного університету кораблебудування вступив до Одеського інституту Сухопутних військ, який закінчив 2000 року. Повернувся до рідного Миколаєва та продовжив династію офіцерів-десантників, розпочавши службу в 79-й Миколаївській окремій аеромобільній бригаді.

Влітку 2014 року Сергей Кривонос бере участь в антитерористичній операції на сході України. Зведений підрозділ ротної тактичної групи, який очолював майор Кривонос, охороняв державний кордон з Російською Федерацією в районі населеного пункту Дякове Донецької області, за 5 км від кордону з РФ. З території Росії їх щодня обстрілювали з «Градів», але свою висоту на українсько-російському кордоні його підрозділ тримав більше місяця.

Сергій Кривоносов загинув за день до своєї ротації – 4 серпня 2014 року, близько 2-ї години ночі, під час чергового артилерійського обстрілу зі сторони Росії з реактивної системи залпового вогню «Град». Коли ракета влучила у бліндаж, де знаходився Сергій, він, не вагаючись ні секунди, прикрив собою своїх підлеглих. Майор врятував трьох солдат ціною власного життя. «Граніт» – такий позивний начальника штабу другого батальйону майора Сергія Сергійовича Кривоносова. Він став гранітною скелею на шляху смертоносного заліза, закривши своїм тілом окоп, захищаючи від смерті своїх дітей – солдат рідного другого батальйону.

Похований на Алеї Слави центрального кладовища Миколаєва.

За виняткову мужність і самопожертву, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, Указом Президента України від 4 грудня 2014 року № 916/2014 Сергію Кривоносову присвоєно звання Героя України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (посмертно). У Сергія Кривоносова є медалі «10 років Збройним Силам України», «15 років Збройним Силам України», «За сумлінну службу» I, II та III ступенів.

23 січня 2015 року депутати Миколаївської міської ради прийняли рішення про присвоєння Миколаївській загальноосвітній школі I-III ступенів № 32 (вул. Оберегова, 1), в якій навчався Сергій Кривоносов, його імені.

6 травня 2016 року, на фасаді школи з'явилася меморіальна дошка пам'яті офіцера-десантника Сергія Кривоносова – українського військового, майора, начальника штабу – першого заступника командира 2-го батальйону 79-ї окремої аеромобільної бригади, Героя України.

Література

Березний, С. М. Позивний «Граніт» : [Сергей Кривоносов] / С. М. Березний // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 33 – 36. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=14.

* * *

Анастасія Кривоносова, вдова Героя України : Спасибо за сына // Николаевские новости. - 2015. - N 70(10 июня). - С. 1.

Анастасія Кривоносова, вдова Героя України Сергея Кривоносова, благодарит за организацию поездки на лечение в Венгрию сына Максима Кривоносова.

Березний, С. Відважний десантник із позивним «Граніт» : [Сергей Кривоносов] / С. Березний // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 45(6 листоп.). - С. 7 : фот.

В Николаеве увековечили Героя України Сергея Кривоносова : [открытие мемориальной доски] // Николаевские новости. - 2016. - N 58(11 мая). - С. 3 : фот.

В честь героя-земляка : [открытие мемориальной доски в честь Героя України Сергея Кривоносова] // Вечерний Николаев. - 2016. - N 50(7 мая). - С. 1; N 51(12 мая). - С. 3.

Герої не вмирають : Президент Петро Порошенко присвоїв звання Героя України військовослужбовцям Олександру Петраківському, а також помертньо - Сергію Кривоносову та Дмитру Майбороді // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 50(11 груд.). - С. 1.

Музыка, Н. Юрий Гранатуров поможет семье героя : [Сергея Кривоносова] / Н. Музыка // Вечерний Николаев. - 2015. - N 6(17 янв.). - С. 1.

Николаевская школа №32 отныне носит имя десантника Кривоносова // Николаевские новости. - 2015. - N 13(28 янв.). - С. 1.

Николаевской школе №32 присвоили имя ее выпускника героя-десантника Сергея Кривоносова // Николаевские новости. - 2014. - N 150(10 дек.). - С. 8.

Николаевскому десантнику Сергею Кривоносову помертньо присвоено звание Героя України // Николаевские новости. - 2014. - N 150(10 дек.). - С. 1.

Олександрова, А. "Я була впевнена, що він повернеться..." : [про майора Сергія Сергійовича Кривоносова] / А. Олександрова // Голос України. - 2015. - N 227(2 груд.). - С. 11.

Школа имени майора Кривоносова // Відкритий урок. - 2015. - N 5/6. - С. 4.

О присвоении Николаевской общеобразовательной школе I-III ступеней № 32 Николаевского городского совета имя героя Кривоносова.

Школе присвоят имя погибшего десантника : [Сергея Кривоносова] // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 48(27 листоп.). - С. 2 : фот.

Ліхтарчук Анатолій Михайлович

Дата та місце народження: 19 грудня 1979 р., м. Миколаїв.
Дата та місце загибелі: 10 листопада 2015 р., с. Гранітне,
Волноваський район, Донецька область.

Звання: Солдат.

Посада: Старший сапер.

Підрозділ: 72-а окрема механізована бригада.

Місце поховання: м. Миколаїв, Матвіївське кладовище.

Ліхтарчук Анатолій Михайлович народився 19 грудня 1979 року у мкрн. Велика Корениха м. Миколаєва. Закінчив 7 класів ЗОШ №23 у Великій Коренисі. Потім сім'я переїхала до Миколаєва.

Закінчив Миколаївську ЗОШ № 10 та Миколаївський технікум залізничного транспорту ім. академіка В. М. Образцова. Працював на заводі ім. 61 Комунара столяром.

На фронт пішов добровольцем у січні 2015 року. Пройшов військову підготовку на полігоні «Широкий лан». З початку березня 2015 року Анатолій Ліхтарчук – солдат, старший сапер інженерно-саперного взводу, 72-ї окремої механізованої бригади, бере участь в антитерористичній операції на сході України.

Загинув Ліхтарчук Анатолій Михайлович 10 листопада 2015 року, підірвавшись на розтяжці під час розвідки поблизу села Гранітне Волноваського району Донецької області. Похований на Алеї Слави Центрального міського кладовища Миколаєва. Він був дуже добрим, позитивним. У нього і позивний «Світлячок».

Указом Президента України № 722/2015 від 25 грудня 2015 року, «за особисту мужність і самовідданість, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, високий професіоналізм, вірність військовій присязі», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Меморіальна дошка на честь Ліхтарчука Анатолія Михайловича встановлена: на будинку, де він проживав: вул. 1-ша лінія, 34-а, м. Миколаєва.

Література

Катулька, И. В. "Светлячок" : [Лихтарчук Анатолій Михайлович] / И. В. Катулька // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 100 – 103. – Існує електрон. версія. – Режим доступу :

* * *

Катулька, И. В. Светлый человек с позывным "Светлячок" : [Лихтарчук Анатолий Михайлович] / И. В. Катулька // Рідне Прибужжя. - 2016. - N 31(4 серп.). - С. 9. - (Герои не умирают).

Макарян Євген Валерійович

Дата та місце народження: 27 червня 1986 р., м. Одеса.

Дата та місце загибелі: 30 липня 2014 р., м. Первомайськ, Луганська область.

Звання: Старший лейтенант.

Посада: Командир взводу.

Підрозділ: 17-а окрема танкова бригада.

Місце поховання: м. Миколаїв.

Макарян Євген Валерійович народився 27 червня 1986 року в Чехословацькій Соціалістичній Республіці в сім'ї військовослужбовця, його батько був учасником війни в Афганістані. Хлопець добре вчився в школі, займався боксом і мріяв бути військовим, як батько і дід.

Після закінчення Миколаївської загальноосвітньої школи № 53, вступив до Одеського інституту сухопутних військ (нині військова академія). Після закінчення інституту був направлений в 17-ту танкову бригаду, де служив на посаді командира взводу: командував першим підрозділом. 9 травня 2014 року його направили в зону проведення АТО на блокпости, де пробув близько місяця. Після цього – звільнення Слов'янська, Попасної, а потім і Первомайськ. Євген (позивний «Клен») командував розстановкою сил танкової бригади, забезпечував евакуацію та ремонт бойової техніки під обстрілами. БМП під його командуванням мала символічний позивний «Ластівка». Старший лейтенант Макарян був старшим бронегрупи, яка складалася з двох танків і трьох БМП. Військові неодноразово намагалися відбити це містечко. Під час третьої, і останньої, спроби штурму вдень 30 липня 2014 року Євген Макарян загинув від осколкових поранень в голову. Місто так і не було звільнене.

Євген був першою втратою 17-ї окремої танкової бригади Кривого Рогу (в / ч А3283). Указом Президента України № 311/2015 від 4 червня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

24 квітня 2018 року на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 53 (вул. Потьомкінська, 154), де вчилися загиблі воїни: Макарян Євген Валерійович та Татарінов Сергій Петрович, відкрили меморіальну дошку.

Література

В Николаеве установили три меморіальні дошки в пам'ять о погибших в АТО // Николаевские новости. - 2018. - № 53(2 мая). - С. 3.

В Николаеве торжественно открыли памятные доски героям, которые принимали участие в АТО и погибли, защищая Украину: Дмитрию Красову, Сергею Татаринovu и Евгению Макаряну.

Навсегда ушедшим в небо // Вечерний Николаев. - 2018. - № 48(28 апр.). - С. 4 : фот. - (Чтобы помнили).

В двух городских школах - Муниципальном колледжуме и школе №53 - торжественно открыли меморіальні дошки погибшим выпускникам - бойцам различных воинских подразделений, которые сложили головы, защищая Украину: Дмитрию Красову, Сергею Татаринovu и Евгению Макаряну.

Светляченко, К. Статус: "ушел на войну" : [война забрала жизнь николаевского кадрового военного Евгения Валерьевича Макаряна (позывной "Клен")] / К. Светляченко // Вечерний Николаев. - 2017. - № 7(24 янв.). - С. 3 : фот.

Подліпнюк Андрій Іванович

Дата та місце народження: 10 грудня 1976 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 11 листопада 2016 р., смт. Луганське, Бахмутський район, Донецька область.

Звання: Сержант.

Підрозділ: 54-а окрема механізована бригада

Місце поховання: м. Миколаїв, кладовище мкрн. Велика Корениха.

Подліпнюк Андрій Іванович народився 10 грудня 1976 року в мкрн. Велика Корениха. 1994 року закінчив школу, вищу освіту здобув в Миколаївському національному аграрному університеті, спеціальність – «інженер-механік». Строкову службу проходив у Білгороді-Дністровському. Потім працював на фабриці «Сандора», був виконробом з оснащення електротехнікою в школі моряків і на будівництві.

У березні 2015 року Андрій пішов добровольцем в АТО. Після стажування на полігоні Широкий Лан відправився до Маріуполя. Службу ніс як матрос, навідник десантно-штурмової роти 1-го окремого батальйону морської піхоти 36-ї ОБрМП.

Під час служби познайомився з бійцями ДУК ПС та активістами «Правого сектору» в Миколаєві. Після демобілізації у березні 2016, брав активну участь у діяльності миколаївського осередку НВР «Правий сектор». На фронт повернувся, підписавши контракт з 54-ю бригадою, у складі якої воюють бійці ПС. Був старшим на передовій позиції під Дебальцевим. Загинув Подліпнюк Андрій Іванович (позивний «Мамай») 11 листопада 2016 року близько 13:00 від осколкового поранення під час мінометного обстрілу поблизу смт Луганське Бахмутського району Донецької області. Помер по дорозі в лікарню.

Указом Президента України № 58/2017 від 10 березня 2017 року, «за особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

16 грудня 2016 року на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів №60 (вул. Чорноморська, 1), де вчився загиблий воїн, відкрили меморіальну дошку.

Література

Христова, Н. М. Позивний «Мамай»: послання всій Україні / Н. М. Христова // Дороги війни. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. 96 – 101. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=28.

* * *

Награжден посмертно : Президент Украины Петр Порошенко посмертно отметил государственной наградой военнослужащего Андрея Подлипнюка, который в ноябре 2016 года погиб в зоне антитеррористической операции // Южная правда. - 2017. - N 28(14 марта). - С. 1.

Христова, Н. Позывной "Мамай": послание всей Украине : [Подлипнюк Андрей Иванович (позывной "Мамай")] / Н. Христова // Вечерний Николаев. - 2016. - N 133(26 нояб.). - С. 3 : фот.

Саражан В'ячеслав Григорович

Дата та місце народження: 25 лютого 1980 р., м. Миколаїв.
Дата та місце загибелі: 24 серпня 2014 р., смт. Войковський,
Донецька область.

Звання: Підполковник.

Посада: Командир батальйону.

Підрозділ: Миколаївський полк охорони громадського
порядку, Південне

Місце поховання: м. Миколаїв.

Саражан В'ячеслав Григорович народився в Миколаєві 25 лютого 1980 року. Ще у шкільні роки зацікавився військовою наукою та по закінченні 8-го класу вступив до Криворізького військового ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою. 2002 року В'ячеслав Григорович закінчив Військовий інститут внутрішніх військ МВС України (нині – Національна академія Національної гвардії України), у подальшому проходив службу на офіцерських посадах у внутрішніх військах МВС та Національній гвардії України. У 2013 році В'ячеслав вступив на командно-штабний факультет Національної академії Національної гвардії України, закінчити який не встиг.

В зону проведення антитерористичної операції В'ячеслав Саражан потрапив 28 липня 2014 року у складі зведеного підрозділу військової частини 3039. Брав участь у кількох військових операціях.

Близько 18.00 24 серпня 2014 року колона підрозділу Національної гвардії України, рухаючись заданим маршрутом, потрапила у засідку бойовиків-сепаратистів поблизу смт. Войковський (нині смт Копані) Донецької області. В'ячеслав Григорович дістав смертельних поранень, внаслідок інтенсивного обстрілу однополчани не змогли забрати його тіло з місця бою.

В травні 2016 року упізнаний за підсумками судової молекулярно-генетичної експертизи серед тіл, доставлених до міського моргу Запоріжжя. Похований 30 серпня 2016 року у Миколаєві.

Указом Президента України № 330/2016 від 11 серпня 2016 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Наказом командувача Національної гвардії України № 125 о/с від 19.08.2016 року підполковнику В'ячеславу Саражану присвоєно військове звання «полковник» посмертно.

6 квітня 2017 року рішенням 17-ї сесії Миколаївської міської ради VII скликання Миколаївській загальноосвітній школі I-III ступенів № 17 (вул. Крилова, 12/6) присвоєно ім'я Саражана Вячеслава Григоровича.

23 листопада 2017 року на фасаді Миколаївської ЗОШ I-III ступенів № 17 імені Саражана В. Г. відкрили меморіальну дошку на його честь.

Література

Назарова, А. П. А рідні й досі виглядають... / А. П. Назарова // Дороги війни. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. 36 – 40.

* * *

В николаевской школе №17 открыли мемориальную доску полковнику Саражану // Николаевские новости. - 2017. - N 143(29 нояб.). - С. 4.

Имя героя - школе : Исполком городского совета поддержал проект решения о присвоении школе №17 имени Вячеслава Саражана // Вечерний Николаев. - 2016. - N 139(10 дек.). - С. 1

Назарова, А. П. Історія подвигу. Історія кохання : [В'ячеслава Григоровича Саражана] / А. П. Назарова // Рідне Прибужжя. - 2017. – N 31(3 серп.). - С. 9 : фот.

Николаевская школа №17 будет носить имя Вячеслава Саражана, который ценой своей жизни спас двадцать бойцов // Николаевские новости. - 2016. - N 148(7 дек.). - С. 8 : фот.

Открыли мемориальную доску герою АТО : [Вячеславу Григорьевичу Саражану] // Вечерний Николаев. - 2017. - N 134(30 нояб.). - С. 3

Память о герое-гвардейце // Южная правда. - 2017. - N 136(2 дек.). - С. 1.

В Николаевской школе №17 открыли мемориальную доску выпускнику этого учебного заведения Вячеславу Саражану.

Погиб при выполнении...: [Вячеслав Саражан] // Рідне Прибужжя. - 2014. - N 35(1 верес.). - С. 3.

Школа в Лесках получит имя павшего героя : [Николаевской общеобразовательной школе №17 присвоят имя Вячеслава Саражана - героя-нацгвардейца, погибшего в АТО] // Вечерний Николаев. - 2016. – N 136(3 дек.). - С. 1.

Сенкевич Максим Олегович

Дата та місце народження: 20 лютого 1989 р., с. Лиса Гора, Первомайський район, Миколаївська область.

Дата та місце загибелі: 10 листопада 2014 р., с. Березове, Мар'їнський район, Донецька область.

Звання: Старший лейтенант.

Посада: Командир взводу (В.о. командира роти).

Підрозділ: 28-а окрема механізована бригада

Місце поховання: с. Чаусове-2, Первомайський район, Миколаївська область.

Сенкевич Максим Олегович народився 20 лютого 1989 року в селі Лиса Гора Первомайського району Миколаївської області. 2005 року сім'я переїхала до села Чаусове-2 Первомайського району. У 2007 – 2012 роках Максим Сенкевич навчався в Інституті історії та права Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Після навчання працював молодшим інспектором II-ї категорії відділу режиму та охорони Миколаївського слідчого ізолятора у званні молодшого сержанта внутрішньої служби.

У зоні АТО старший лейтенант Сенкевич виконував свій військовий обов'язок на посадах командира взводу, в. о. командира роти у складі 28-ї окремої механізованої бригади (сmt Чорноморське, Одеська обл.).

Старший лейтенант Максим Сенкевич загинув 10 листопада 2014 року під час запеклого бою біля населеного пункту Березове Мар'їнського району Донецької області. Похований в селі Чаусове-2 Первомайського району на Миколаївщині.

Указом Президента України № 311/2015 від 4 червня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

На честь Сенкевича Максима Олеговича у Чаусівському НВК №1 Первомайської районної ради (вул. Молодіжна, 12) та середній школі с. Чаусове-1, де з 2005 по 2007 навчався загиблий герой, встановлено меморіальні дошки.

Меморіальна дошка відкрита на кафедрі військової підготовки МНУ імені В. О. Сухомлинського (вул. Колодязна, 21), випускником якої був Максим Сенкевич.

Література

В Николаеве установили меморіальную доску в память о двух погибших воинах : [увековечили память о воинах Евгении Трохимчуке и Максиме Сенкевиче] // Николаевские новости. - 2015. - N 49(22 апр.). - С. 2.

Знаєте, яким він хлопцем був... : [Максим Олегович Сенкевич] // Южная правда. - 2014. - N 140(20 нояб.). - С. 6.

Клименко, Н. У пам'ять Максима Сенкевича / Н. Клименко // Рідне Прибужжя. - 2015. - N 19(7 трав.). - С. 3.

Сергієнко Костянтин Павлович

Дата та місце народження: 17 червня 1981 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 29 жовтня 2014 р., с.

Новомихайлівка, Мар'їнський район, Донецька область.

Звання: Солдат.

Посада: Кулеметник.

Підрозділ: 28-а окрема механізована бригада.

Місце поховання: м. Миколаїв.

Сергієнко Костянтин Павлович народився 17 червня 1981 року у м. Миколаєві. 1996 року, після закінчення 9 класу Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів №26, вступив до ПТУ, за спеціальністю радіотелемайстр. Займався будівельними та ремонтними роботами.

З початком буремних подій на Сході добровольцем прийшов до військкомату. Після проходження навчання на базі Широколанівського полігону був зарахований в якості стрільця до 1-го батальйону 28-ї окремої механізованої бригади.

29 жовтня 2014 року о 23.30 знаходячись на бойовому чергуванні на блокпості поблизу села Новомихайлівка Мар'їнського району Донецької області, потрапив під мінометний обстріл. Закривши собою товариша, Костянтин отримав смертельне поранення, від якого невдовзі і помер. Похований у Миколаєві.

Указом Президента України № 216/2016 від 18 травня 2016 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі»,

нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо).

У січні 2015 року на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 26 (вулиця Чайковського, 11-а), відкрито меморіальну дошку випускнику Костянтину Сергієнку.

Література

Ліньов, А. Людина честі : [Костянтин Павлович Сергієнко] / А. Ліньов // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 85 – 86. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=28.

* * *

В николаевской школе №26 відкрили меморіальну дошку її випускнику Константину Сергієнку // Николаевские новости. - 2015. - N 16(4 февр.). - С. 2

Ліньов, А. Людина честі : [Костянтин Павлович Сергієнко] / А. Ліньов // Рідне Прибужжя. - 2015. - N 13(26 берез.). - С. 4 : фот.

Николаевщина потеряла на войне еще пятерых своих воинов : [среди них Константин Сергієнко] // Николаевские новости. - 2014. – N 138(12 нояб.). - С. 2.

Смирнов Юрій Миколайович

Дата та місце народження: 6 березня 1981 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 24 серпня 2014 р., смт. Войковський, Амвросіївський район, Донецька область.

Звання: Солдат.

Посада: Стрілець.

Підрозділ: Миколаївський полк охорони громадського порядку, Південне ОТО НГУ.

Місце поховання: м. Миколаїв, Мішковське кладовище.

Смирнов Юрій Миколайович народився 6 березня 1981 року в місті Миколаєві. Син військовослужбовця. Після закінчення Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 одночасно вступає на денне відділення до Миколаївського філіалу Київського національного університету культури і мистецтв і до коледжу культури за спеціальністю «Хореограф» на заочне відділення.

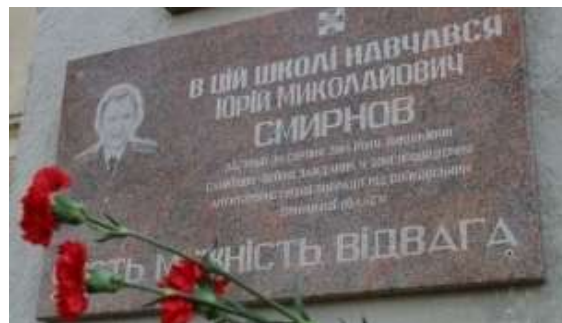
Навесні 2014 року одразу після оголошення часткової мобілізації, не чекаючи повістки, пішов до військового комісаріату добровольцем. Був призваний за мобілізацією до лав миколаївської військової частини Національної гвардії і згодом одним із перших зголосився вирушити у район АТО. За вміння орієнтуватися на місцевості, витривалість у

тривалих переходах та за те, що першим зголошувався йти у розвідку, отримав у підрозділі прізвисько «Сталкер».

Близько 18.00 24 серпня 2014 року колона підрозділу Національної гвардії України, рухаючись заданим маршрутом, потрапила у засідку бойовиків-сепаратистів поблизу смт. Войковський (нині смт Копані) Донецької області. Амвросіївського району Донецької області, де Юрій разом із товаришами потрапляє під обстріл. Військовослужбовці до останнього продовжували стримувати ворога. Пізніше рідні дізналися, що син потрапив у полон. Батько Юрія сам вирушив у зону проведення антитерористичної операції, знайшов сина у морзі, впізнавши його за татуюванням на плечі.

Указом Президента України № 873/2014 від 14 листопада 2014 р., «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Меморіальна дошка на честь Смирнова Юрія Миколайовича встановлена на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 імені Б.І Молчанова (вул.Мала Морська, 78).

Література

Макарчук, Н. «Сталкер» : [Юрій Миколайович Смирнов] / Н. Макарчук // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 57 – 59. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=28.

* * *

В Николаеве открыли мемориальную доску в память о герое АТО : [Юрию Смирнову] // Николаевские новости. - 2015. - N 148(9 дек.). - С. 3.

В память о Герое : [открытие памятной доски в честь Юрия Смирнова] // Южная правда. - 2015. - N 139(10 дек.). - С. 1 : фот.

В Николаевской средней школе № 4 им. Б. И. Молчанова открыли памятную доску в честь бывшего воспитанника Юрия Смирнова, который погиб в августе 2014 года, выполняя боевые задания в зоне проведения антитеррористической операции.

Макарчук, Н. Сталкер : [Юрій Миколайович Смирнов] / Н. Макарчук // Рідне Прибужжя. - 2015. - N 31(30 лип.). - С. 15 : фот. - (Герої не вмирають!)

Не вернулся из боя... : [открытие памятной доски в честь Юрия Смирнова] // Вечерний Николаев. - 2015. - N 140(12 дек.). - С. 1 : фот.

Увековечили пам'ять героя : [открытие памятной доски в честь Юрия Смирнова] // Рідне Прибужжя. - 2015. - N 50(10 груд.). - С. 2.

Татарінов Сергій Петрович

Дата та місце народження: 28 листопада 1978 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 12 червня 2014 р., висота Савур-Могила, Донецька область.

Звання: Старший сержант.

Посада: Головний сержант-командир відділення.

Підрозділ: 79-а окрема аеромобільна бригада.

Місце поховання: м. Миколаїв

Татарінов Сергій Петрович народився 28 листопада 1978 року у м. Миколаєві. Закінчив Миколаївську загальноосвітню школу І-ІІІ ступенів № 53. Проходив строкову військову службу в аеромобільних військах Сухопутних військ Збройних Сил України.

Сергій Татарінов після мобілізації проходив службу в 79-й бригаді. Його товариші по службі розповідають, що він був мужньою людиною, яка добре розбиралася у військовій справі. Був справжнім десантником, відмінним другом. Усе трималося на ньому: розводи, розстановки, наряди, куди б не прибув взвод, він професійно організовував табір. Коли ще були в Куйбишевому, було сказано: у кого двоє і більше дітей, можуть залишитися. У Сергія – 10-річна дочка і 7-річний син. Але він відмовився.

Біля міста Сніжне, поряд з Савур-Могилою (Донецька область), бійці 79 Миколаївської окремої аеромобільної бригади потрапили в засідку терористів. Сергій Татарінов в бою з переважаючим по силі противником був поранений одним з перших. Він помер о 12.00 годині 12 червня 2014 року від смертельних поранень у гелікоптері по дорозі в шпиталь.

Сергій Петрович Татарінов – перший миколаївець, який загинув на Сході країни в ході проведення АТО. Його поховали з військовими почесностями на міському кладовищі м. Миколаєва.

Указом Президента України № 619/2014 від 26 липня 2014 р., "за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України", нагороджений орденом «За мужність» ІІІ ступеня (посмертно).

24 квітня 2018 року на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 53 (вул.

Потьомкінська, 154), де вчилися загиблі воїни: Макарян Євген Валерійович та Татарінов Сергій Петрович, відкрили меморіальну дошку.

Література

В Николаеве провели в последний путь десантника, сложившего голову в бою на Донбассе : [Сергея Татарина] // Николаевские новости. - 2014. - N 74(18 июня). - С. 1.

В Николаеве установили три мемориальные доски в память о погибших в АТО // Николаевские новости. - 2018. - N 53(2 мая). - С. 3.

В Николаеве торжественно открыли памятные доски героям, которые принимали участие в АТО и погибли, защищая Украину: Дмитрию Красову, Сергею Татарину и Евгению Макаряну.

Горестные утраты : [прощание с Сергеем Татариновым] // Наш город. - 2014. - N 29(18 июня). - С. 2.

Навсегда ушедшим в небо // Вечерний Николаев. - 2018. - N 48(28 апр.). - С. 4 : фот. - (Чтобы помнили).

В двух городских школах - Муниципальном колледже и школе №53 - торжественно открыли мемориальные доски погибшим выпускникам - бойцам различных воинских подразделений, которые сложили головы, защищая Украину: Дмитрию Красову, Сергею Татарину и Евгению Макаряну.

Подгорный, Р. Петр Порошенко: О героизме 79-й аэромобильной бригады должна знать вся страна : [Президент Украины П. Порошенко вручил ордер на квартиру семье погибшего десантника Сергея Татарина] / Р. Подгорный // Южная правда. - 2014. - N 96(23 авг.). - С. 2.

Тонковид, В. Николаев попрощался с первым горожанином, погибшим на Востоке страны / В. Тонковид // Вечерний Николаев. - 2014. - 17 июня. - С. 1: фот.

Трохимчук Євген Олександрович

Дата та місце народження: 24 листопада 1992 р., с. Українка, Жовтневий район, Миколаївська область.

Дата та місце загибелі: 4 вересня 2014 р., м. Краматорськ, Донецька область.

Звання: Молодший лейтенант.

Посада: Командир взводу.

Підрозділ: 42-й батальйон територіальної оборони «Рух Опору».

Місце поховання: с. Українка, Жовтневий район, Миколаївська область.

Трохимчук Євген Олександрович народився 24

листопада 1992 року у с. Українка Жовтневого району Миколаївської області. Закінчив Українську ЗОШ I-III ступенів Жовтневої районної ради та Миколаївський національний університет ім. В.О.Сухомлинського. Мріяв бути військовиком. Служив у Жовтневому райвійськкоматі, з початком війни 7 разів подавав рапорти на відправлення в зону бойових дій. Рапорт йому підписали тільки на 8-й раз – на початку серпня. Євген Трохимчук був командиром взводу 42-го батальйону територіальної оборони Кіровоградської області «Рух опору» ЗСУ. Брав участь у бойових операціях. У батальйоні Євгена служив і його батько.

4 вересня 2014-го у Краматорську перекинулася БРДМ, на броні якої перебували декілька бійців, внаслідок чого двоє з них загинули. Серед них був і Євген Трохимчук.

Указом Президента України № 436/2015 від 17 липня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

На честь Трохимчука Євгена Олександровича в Українській ЗОШ I-III ступенів Жовтневої районної ради та на кафедрі військової підготовки МНУ імені В. О. Сухомлинського (вул. Колодязна, 21), випускником якої був Євген Трохимчук, встановлено меморіальні дошки.

На цій дошці, на час відкриття, було два прізвища, але війна триває, і на жаль, сьогодні вже 4 офіцери-випускники віддали життя в боротьбі за незалежність України. Наймолодший з них – 22-річний Трохимчук Євген Олександрович.

Література

В Николаеве установили меморіальную доску в память о двух погибших воинах : [увековечили память о воинах Евгении Трохимчуке и Максиме Сенкевиче] // Николаевские новости. - 2015. - N 49(22 апр.). - С. 2.

Военнослужащие военкоматов с честью поддержали высокое звание защитника Отечества // Вечерний Николаев. - 2015. - N 29(12 марта). - С. 1.

Двое военкомов из Николаевской области погибли смертью храбрых на Донбасе : [Евгений Трохимчук и Павел Колесников] // Николаевские новости. - 2015. - N 31(11 марта). - С. 1.

Награда посмертно : [Евгения Трохимчука посмертно нагородили Орденом Богдана Хмельницького III-й степени] // Южная правда. - 2015. - N 102(15 сент.). - С. 2.

Хортів Ернест Олександрович

Дата та місце народження: 8 вересня 1994 р., м. Миколаїв.

Дата та місце загибелі: 6 серпня 2014 р., с. Дякове Луганської області.

Звання: Солдат.

Посада: Навідник.

Підрозділ: 79-а окрема аеромобільна бригада.

Місце поховання: м. Миколаїв.

Хортів Ернест Олександрович народився 8 вересня 1994 року в м. Миколаєві. Спочатку навчався в загальноосвітній школі I-III ступенів № 50 м. Миколаєва. З восьмого класу Ернест перейшов до Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 20, а згодом закінчив Миколаївський технікум залізничного транспорту імені академіка В.Н. Образцова.

З раннього дитинства займався спортом, навчався в Кульбакінській спортивній школі. Ще не досягнувши 18 років, він добився неабияких успіхів у боксі і, навіть, сам тренував дітей. Але його улюбленим видом спорту був футбол. Коли в 79-й окремій аеромобільній бригаді були навчання з рукопашного бою, Ернесту запропонували служити в армії за контрактом. Його це зацікавило, і з 29 березня 2013 року він став військовослужбовцем-контрактником 79-ї окремої аеромобільної бригади. У складі 1 батальйону Ернест разом з товаришами контролював блокпости на межі Херсонської області та Автономної Республіки Крим. Потім було Херсонське водосховище, Луганськ, Слов'янськ, Красний Лиман.

4 серпня 2014 року біля прикордонного села Дякове Луганської області десантники забезпечували прикриття для угруповання українських сил, яке виходило з оточення з-під Ізварине. В цей час через кордон з боку РФ прорвалася колона російських бойовиків, які відкрили шквальний вогонь по позиціях 3-го взводу. В цьому бою Ернест Хортів отримав важке поранення з пошкодженням печінки. Ернесту зробили операцію, але 6 серпня 2014 року він помер.

Указом Президента України № 270/2015 від 15 травня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність

військовій присязі», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

8 вересня 2015 року на фасаді Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 20 (вул. Космонавтів, 70), де вчився загиблий воїн, відкрили меморіальну дошку. День відкриття пам'ятного знака вибраний не випадково, так як саме в цей день Ернест Хортів святкував би свій двадцятий день народження.

Література

Макарчук, Н. Г. Справжній герой : [Ернест Олександрович Хортів] / Н. Г. Макарчук // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 38 – 40. – Існує електрон. версія. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=28.

* * *

Крутых, Н. Увековечили память Героя-десантника : [открытие мемориальной доски герою АТО Эрнесту Хортиву] / Н. Крутых // Рідне Прибужжя. - 2015. - N 37(10 верес.). - С. 3.

Макарчук, Н. Справжній патріот : [Ернест Олександрович Хортів] / Н. Макарчук // Рідне Прибужжя. - 2015. - N 14(2 квіт.). - С. 15.

Николаев простился с 20-летним десантником Эрнестом Хортивым // Николаевские новости. - 2014. - N 101(20 авг.). - С. 2.

Четверо воинов из Николаевской области, павших в боях на Донбассе, награждены орденами "За мужество": [среди награжденных Эрнест Хортив] // Николаевские новости. - 2015. - N 61(20 мая). - С. 3.

Яриш Олександр Володимирович

Дата та місце народження: 1 вересня 1970 р., с. Злинка, Маловисківський район, Кіровоградська область.

Дата та місце загибелі: 23 серпня 2014 р., с. Лисиче, Амвросіївський район, Донецька область.

Звання: Молодший сержант.

Посада: Стрілець-радіотелефоніст.

Підрозділ: Миколаївський полк охорони громадського порядку, Південне ОТО НГУ.

Місце поховання: м. Миколаїв.

Яриш Олександр Володимирович народився 1 вересня 1970 року в селі Злинка Маловисківського району

Кіровоградської області в родині колгоспників. Навчався у місцевій школі №2, а по закінченні десятирічки вступив до Миколаївського професійно-технічного училища № 14 при Чорноморському суднобудівному заводі. Потім – служба в армії в м. Чита Амурської області (Російська Федерація). Звільнившись у запас, Олександр Яриш повернувся до Миколаєва. Працював на Чорноморському суднобудівельному та бронетанковому заводах.

Все змінили події в Криму та на Донбасі. Маючи звання молодшого сержанта, був призначений на посаду стрільця-радіотелеграфіста у стрілецьку роту в Миколаївському полку охорони громадського порядку Національної гвардії України. Цей підрозділ у числі інших забезпечував правопорядок у прифронтових територіях України, на блокпостах та населених пунктах, розташованих поблизу українсько-російського кордону. 23 серпня 2014 року близько 10.00 військовослужбовці НГУ, які несли службу на блокпосту в районі села Лисичого, у 8 км від українсько-російського кордону, помітили колону із двох бронетранспортерів та вантажівок КамАЗ, «Урал» та «Газель», що рухалася з боку території РФ. Незважаючи на чисельну перевагу бойовиків, гвардійці прийняли бій. Під час цього бою смертю хоробрих загинув молодший сержант Олександр Яриш.

Указом Президента України № 754/2014 від 6 жовтня 2014 р., «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

У травні 2015 року на фасаді Миколаївського професійного суднобудівного ліцею ім. Героя Радянського Союзу В. О. Гречишнікова (вул. Індустріальна, 1), колишньому ПТУ № 14, де у свій час навчався Олександр Володимирович Яриш, відкрили меморіальну дошку.

Література

Ліньов, А. А. "Не можу спокійно дивитися, як молоді хлопці на війну йдуть..." : [Олександр Володимирович Яриш] / А. А. Ліньов // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 55 – 56. – Існує електрон. версія. – Режим доступу :

[http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=42.](http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176&limitstart=42)

* * *

Бути гідним його пам'яті : у Миколаївському професійному суднобудівному ліцеї імені Героя Радянського Союзу В.О.Гречишнікова відкрили меморіальну дошку випускнику 1988 року Яришу Олександровичу Володимировичу // Відкритий урок. - 2015. - N 25/26. - С. 4

Ліньов, А. "Не можу спокійно дивитися, як молоді хлопці на війну йдуть..." : [Олександр Володимирович Яриш] / А. Ліньов // Рідне Прибужжя. - 2015. - N 32(6 серп.). - С. 20 : фот. цв. - (Герої не вмирають!)

Николаевцу Олександровичу Яришу установили меморіальну дошку // Николаевские новости. - 2015. - N 58(13 мая). - С. 4.

Тимошенко, Т. Пам'яті героя : [учасник АТО Олександр Яриш] / Т. Тимошенко // Відкритий урок. - 2014. - N 33/34. - С. 6 : фот.

Ярков Олександр Іванович

Дата та місце народження: 22 серпня 1972 р., с. Бармашове, Жовтневий район, Миколаївська область.

Дата та місце загибелі: 10 грудня 2014 р., смт. Луганське, Артемівський район, Донецька область.

Звання: Солдат.

Посада: Водій.

Підрозділ: 42-й окремий мотопіхотний батальйон (57-а окрема мотопіхотна бригада).

Місце поховання: с. Добре, Баштанський район, Миколаївська область

Ярков Олександр Іванович народився 22 серпня 1972 року у селі Бармашове Жовтневого району Миколаївської області. Все життя прожив у селі Добре Баштанського району Миколаївської області. Закінчив Добренську загальноосвітню школу та Кіровоградський технікум радіоелектроніки. В РА служив у 56-й десантно-штурмовій бригаді. Під час служби перебував на кордоні з Афганістаном. Працював майстром телевізійної апаратури, був працівником Укрзалізниці: Миколаївської дистанції сигналізації і зв'язку та Миколаївського ДЕПО.

У зону бойових дій пішов добровольцем на початку липня 2014 року, проходив службу у 42-му окремому мотопіхотному батальйоні територіальної оборони України. Зарекомендував себе мужнім, сміливим солдатом, вірним товаришем, розумною і чуйною людиною. Олександр Іванович Ярков загинув 10 грудня 2014-го під час виконання бойового завдання біля Луганського. Похований у селі Добре Баштанського району.

Указом Президента України № 311/2015 від 4 червня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність

військовій присязі», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

На честь загиблого воїна Олександра Івановича Яркова 22 лютого 2018 року на території Миколаївської дистанції сигналізації та зв'язку регіональної філії «Одеська залізниця» ПАТ «Укрзалізниця» відкрили меморіальну дошку.

Література

Романчук, Е. Подвиг героя : [Ярков Олександр Іванович] / Е. Романчук // Южная правда. - 2015. - N 20(19 февр.). - С. 3.

Війна на сході країни, герої АТО в літературі

Про події на сході країни можна дізнатися не тільки з новин, але і з книг. Найбільше інформації – у журналістів, які на власні очі бачили кров і сльози, знімаючи репортажі на лінії вогню, об'їздили багато «гарячих точок», від перших днів війни – на передовій. Крім співробітників ЗМІ за опис і осмислення цієї війни беруться волонтери та письменники. Деякі з них побували на передовій, інші – пропустили події через власну уяву. Зростає кількість книжок безпосередніх учасників боїв. Це твори, ближчі до документальної, ніж до художньої літератури.

У цьому розділі покажчика представлені книги українських письменників, журналістів, воєнних кореспондентів, спогади авторів нарисів про події, учасниками яких вони безпосередньо були. Це художні та документальні твори, біографічні нариси, розповіді тих, хто пішов боронити нашу землю, волонтерів, звичайних людей, які живуть поруч із нами.

Ад 242 : історія мужності, братерства і самопожертви / авт. проекту та уклад. І. Штогрін ; фото Ш. Жуматова, С. Лойка. – Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. – 352 с. : фот.

Книга про 242 дні боїв в аеропорту Донецька, або в АДУ – як його назвали оборонці литовища – це майже шість десятків свідчень «кіборгів», коментарі військових експертів та військових аналітиків з України, Росії, США та Канади, представника Генерального штабу Збройних сил України. Але головне – про життя і смерть, про відчайдушність і страх, про любов і дружбу, про те – що і чому захищали у терміналах ДАПу українські бійці –

читайте у розповідях безпосередніх учасників оборони Донецького аеропорту. Читайте, аналізуйте та робіть свої неупереджені висновки!

Білик, Б.І. Завжди у бойовому строю : [історико-краєзнавче видання] / Б. І. Білик ; передм. М. М. Шитюка. - Миколаїв : ФОП Швець В. Д., 2017. - 280 с. : іл. - (Південна бібліотека).

Книга видана в рамках благодійного народного проекту «Мій дім – Україна». Це розповідь про військову частину спецназу Чорноморського флоту, що базувалася на о. Первомайському біля м. Очаків. Ця книга несе в собі великий патріотичний заряд і допоможе молодому поколінню дізнатися про велич і звитяги наших співвітчизників.

Вдовиченко Г. К. Маріупольський процес : роман / Г. К. Вдовиченко ; передм. В. Лиса. - Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2015. - 288 с.

Усе, як на війні: втрати, біль, знову втрати... Роману й Ользі судилися не найкращі часи для зустрічі. Полонений укр і сепаратистка – чи є гостріша суперечність у подіях літа 2014 року? Але безодня, яка здавалася нездоланною, поступово щезає. Бо в житті існує щось набагато важливіше за ненависть...

Волонтери. Мобілізація добра : збірка / упоряд. І. І. Карпа. – Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2015. – 256 с.

Ця книга – про звичайних людей поруч із нами, які іноді здаються справжніми атлантами, на чиїх плечах тримається наш світ, що похитнувся водномить. Тих, хто робить надзвичайне для бійців, поранених, сиріт, біженців, з ранку до пізна шукаючи можливості для допомоги: збирає гроші на ліки, надає притулок тим, хто залишив рідні домівки, годує, напуває, зігріває... Це волонтери. Мирні воїни світла. Строкатий килим із віршів, есеїв і щемливих оповідань найкращих українських авторів змусить задуматися над цим феноменальним явищем та, мабуть (хто знає), зважитися на власний крок.

Горовий, Р. В. Ген воїна : повісті, оповідання / Р. В. Горовий. – Львів : Кальварія, 2014. - 158 с.

Лише чотири історії, кожна з яких захоплює живими, гострими й бурхливими відчуттями. Збірка «Ген воїна» розпочинається оповіданням «Нижче неба». Це історія військового пілота у зоні АТО. Автор зображує почуття кохання, пророчі сни, сон-марення, в якому кохана бійця постає посеред поля, з маковим вінком на голові, сповідь у церкві, що дарує захист вищих сил. Усе це вміщено у твір за допомогою популярного в короткому жанрі прийому ретроспективи, паралельності минулого і теперішнього пластів часу.

Горовий, Р. В. Казки на ніч : [збірка] / Р. В. Горовий. – Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. – 224 с.

Ці історії йдуть від серця до серця, вони торкаються потаємних струн душі і пробуджують у нас найкраще! Кожне оповідання – уривок життя, перетворений талановитим письменником на казку: про тварин, яких дивом вдалося врятувати з розбомбленого звіринця на Донбасі, про вбите браконьєрами в зоні відчуження оленятко, про сотні й тисячі оборонців нашої країни, за плечима яких чи то військові ранці, чи то білі крила...

Добровольчі батальйони / К. Гладка, Д. Громаков, В. Миронова та ін; упор. А. Шевченко; худож.-оформлювач О. Гугалова. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Харків : Фоліо, 2017. – 325 с.

Історія подвигу батальйонів, що врятували країну. Саме такі слова написані на обкладинці книги, яка дає відповіді на такі питання: Чи вистояла б Україна без мужності добровольчих батальйонів? У чому сутність та витoki руху добробатів? Якою була їхня роль під час найважливіших подій гібридної війни? Що чекає на них у майбутньому? Ця книга – хроніка діяльності добровольчих батальйонів і водночас роздуми над природою добровольчого руху. Створення добровольчих батальйонів, їхній бойовий шлях і сучасний стан – про все це розповідають в книзі безпосередні учасники подій, політики, військові, громадські активісти та волонтери.

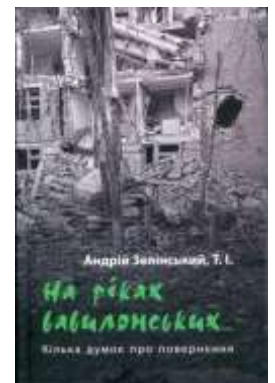
Дороги війни : [громадсько-політичне видання] / С. С. Макарчук (кер. авт. кол.), І. В. Крісанова, А. П. Назарова та ін.; співгол. ред. О. Ю. Савченко, В. В. Москаленко. – Миколаїв : Іліон, 2017. – 512 с. : іл.

Книга "Дороги війни" є логічним продовженням попереднього видання "Миттєвості війни" та містить біографічні нариси про військовослужбовців, які загинули під час протистояння російській агресії в Криму та на сході країни, спогади наших земляків-учасників антитерористичної операції, нариси про бойовий шлях військових підрозділів, що дислокуються на Миколаївщині, матеріали про участь в АТО медиків, діяльність військових капеланів, волонтерський рух. До видання також увійшли дані про наших земляків-учасників АТО, відзначених посмертно державними нагородами.

Зелінський, А., свящ. На ріках вавилонських... : кілька думок про повернення / А. Зелінський ; худож. оформ. і обкл. Г. Гінайло. – Львів : Свічадо, 2016. – 96 с. : іл.

Досвід самотності – земля вигнання у світі людини. Самотність ранить, інколи навіть війною. Нині усяк, хто живе життям нашої країни, зазнає її ран, її смертей і перемог, часто також відчувається самотнім у цьому досвіді. Автор видання – священник, військовий капелан, богослов, політолог, науковець – пропонує нам разом пройти цей шлях повернення.

Катастрофа і тріумф. Історії українських Героїв : [докум.-публіц. вид.] / за заг. ред. Л. Івшиної ; упоряд. М. Семенченко. - Вид. друге, переробл. – Київ : Українська прес-група, 2016. – 296 с.

За час війни на сході газета «День» збирала і опублікувала стільки історій, що вистачило б на кілька томів. У цій книжці зібрані знакові історії про знакові події цієї неоголошеної війни на Донбасі. Ця книга – про тих, хто пішов боронити нашу землю та зберегти єдність країни. Про тих, хто робив героїчні вчинки, просто добре виконуючи свою роботу і залишаючись вірним присязі. Вона – про силу, волю, мужність. Про Героїв. Тих, хто загинув, і тих, хто вижив, пройшов, пережив.

Лойко, С. Л. Аеропорт : головна книга про війну, якої не мало бути, і про героїв, які хотіли жити, але вмирали : роман / С. Л. Лойко ; пер. з рос. О. Гончар. - Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2016. - 376 с. : іл.

Дія роману починається в Аеропорту й розгортається похвилинно протягом останніх п'яти днів понад 240-денної облоги. Хоча роман заснований на реальних фактах, усі персонажі – плід художнього вимислу, як і назва Аеропорту. «Аеропорт» – це не хроніка, не розслідування, не літопис. Це художній вимисел, заснований на реальних фактах. У книзі багато персонажів, багато переплетених драматичних сюжетних ліній. Роман не тільки і не стільки про війну. Він і про любов, про зраду, пристрасть, ненависть, лютість, ніжність, відвагу, біль і смерть. Іншими словами, про наше сьогоднішнє й учораїнє життя.

Матіос, М. В. Приватний щоденник. Майдан. Війна... : [літер.-худож. вид.] / М. В. Матіос. – Львів : ЛА «Піраміда», 2015. – 356 с.

«Приватний щоденник», мабуть, найочікуваніша книжка Марії Матіос, якою відома українська письменниця «загартовує правдою» про ексклюзивні події Майдану та триваючої війни, учасником чи свідком яких вона була. Це свого роду хроніка, що починається з кінця 2013-го і до середини літа 2015-го року. І крізь цю призму письменниця дуже зворушливо і дуже чуттєво описує маленькі історії українських родин. А ще – свої історії «про конкретні битви за дуже конкретних людей».

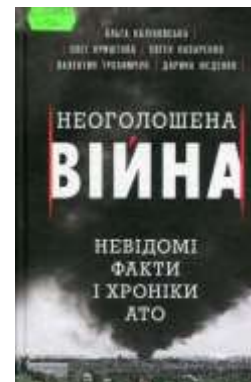
Миттєвості війни : [громадсько-політичне видання] / ред. кол.: А. В. Парубій (гол. ред.), Т. Д. Кремінь, В. В. Москаленко та ін. ; упоряд. С. С. Макарчук, С. М. Березний, О. В. Грабович та ін. – Миколаїв : Іліон, 2016. – 492 с. : іл.

У книзі містяться біографічні нариси про військовослужбовців, які загинули під час протистояння російській агресії в Криму та на сході країни, спогади учасників антитерористичної операції, нариси про бойовий шлях військових підрозділів, що дислокуються на Миколаївщині, матеріали про волонтерський рух. Окремими блоками до книги включено фотоматеріали, надані бійцями ЗСУ та волонтерами. До видання також увійшли дані про військовослужбовців, які посмертно відзначені державними нагородами.

Неоголошена війна : невідомі факти і хроніки АТО : [докум.-худож. вид.] / О. Каліновська, О. Криштопа, Є. Назаренко, В. Трохимчук, Д. Феденко ; фотографії О. Гляделова та ін. – Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. – 512 с. : фот.

Ця книга є свого роду енциклопедією війни. Основна мета – згадати все. День за днем. Уже більш як п'ять сотень діб. Крім хронології бойових дій, ви зможете прочитати аналітику, яка допоможе отримати розуміння і хоч трохи позбутися страху. І репортажі. Тих журналістів, які на власні очі бачили кров і сльози. На момент написання цього тексту неоголошена війна триває...

Пайкин, А. В. Неудобные зарисовки гибридной войны : сборник рассказов / А. В. Пайкин ; предисл. А. Иванова. – Николаев : Илион, 2017. – 216 с. : ил.

Автор рассказов, непосредственный участник антитеррористической операции, осмысливает, анализирует и вкладывает в художественную форму повествования реальные события 2014-2015 годов на востоке страны. Насыщена книга и описанием жестоких боев с реальными героями, которые не скрывали своих чувств. Основное преимущество рассказов Алексея Пайкина – достоверные свидетельства очевидцев. Книга адресована всем, кому небезразлична судьба нашей страны.

Положий, Є. В. Іловайськ : розповіді про справжніх людей / Є. В. Положий ; худож.-оформ. В. А. Боднар. – Харків : Фоліо, 2016. – 378 с.

«Іловайськ» – книга про мужність неймовірний героїзм і людяність українських солдат і офіцерів, бійців добровольчих батальйонів, батальйонів тероборони, всіх тих, хто опинився в кінці серпня 2014 року в «Іловайському котлі», що став найбільшою поразкою української армії в ході війни на сході. Це чесна книга про війну, яка, як відомо, нікого ще не зробила кращим, натомість, серед крові, вогню та заліза люди залишаються людьми.

Талан, С. О. Оголений нерв : роман / С. О. Талан ; передм. О. Хвостової. – Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2015. – 544 с.

Мирне й спокійне життя, міцна родина, вірні друзі... Усе, що здавалося непохитним, перевернулося догори дном. Війна роздирає навпіл усі зв'язки, і рідні люди й вірні друзі стають ворогами... Кілька місяців 2014 року Сєверодонецьк перебував під владою ополченців. Цей короткий проміжок часу став нездоланим для родини Насті, чий син і дочка опинилися по різні боки барикад... Так само розійдуться й шляхи друзів Геннадія, нерозлучних змалечку хлопців. Бо війна проходить і по родинах, і по душах...

Талан, С. О. Повернутися дощем : роман / С. О. Талан ; іл. А. Малкіної. – Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. – 448 с.

«Повернутися дощем» – продовження роману «Оголений нерв». Чи була Настя готова до того, що чекало на неї, коли їхала з вантажем волонтерської допомоги для добровольців «Айдару»? Чи Генрик та Уля сподівалися зустрітися живими по той бік Іловайського котла? Чи Богдана Стефанівна вірила, що колись знову збереться разом велика родина, яку, наче поле соняхів, перепахала війна? Щоб вижити, треба навчитися бачити у приціл ворога, а не живу людину. Проте одного разу ти побачиш там з дитинства знайомі риси...

Торба В. Я - свідок. Записки з окупованого Луганська : [докум.-публіц. вид.] / В. Торба ; за заг. ред. Л. Івшиної. - Вид. друге, переробл. - Київ : Українська прес-група, 2016. - 384 с.

У книжці зібрано спогади, фрагменти щоденника та статей газети «День», які із окупації для автора стали вікном в Україну. Інколи без світла, інколи без надії на визволення, інколи без можливості повідомити про себе з тенет заблокованого міста, яке перетворилося на пастку. Та він був переконаний, що читачі в Києві чи Одесі, Харкові чи Львові мають зсередини бачити, як Зло розпинає Схід нашої країни. Не лише заради фіксації, не тільки для розмокування гарячих подробиць, а насамперед для правильних висновків.

Україна - Європа : антологія / упорядкув. та вступ. ст. О. В. Красовицького; худож.-оформ. Л. П. Вировець. - Харків : Фоліо, 2014. - 573 с.

Письменники, твори яких увійшли до антології, визначають обличчя нашої літератури. І це обличчя повернуте до Європи. В оповіданнях та уривках з іще не виданих романів - тема європейського минулого та майбутнього України. Тут же і трагічна сучасність - в антології є і складні міжнаціональні стосунки на території нашої країни, і тема Майдану, і ,навіть, збитий Боїнг.

Цаплієнко, А. Ю. Книга змін : історія з переднього краю : [літер.-докум. вид.] / А. Ю. Цаплієнко ; пер. з рос. Ж. Куяви ; іл. Л. Панасюка, О. Гаджій ; передм. Д. Комарова. - Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. - 256 с. : іл.

У збірці оповідань відомого українського журналіста й письменника йдеться про війну, яка несподівано прийшла в Україну і змінила життя й свідомість мільйонів людей. Герої пов'язані складним павутинням особистих стосунків одне з одним і з автором. Вони разом з усією країною крокують дорогою змін – від застою до революції, від Майдану до війни. Історії, які трапляються з героями, видаються неймовірними, але це нова реальність, у якій треба навчитися виживати. Книга має всі шанси стати в майбутньому одним із літературних документів епохи, у якій нам випало жити.

Чижова, Л. Я. Зворотний відлік = (Від війни до війни) : низка новел / Л. Я. Чижова ; передм. І. Ю. Берези. – Миколаїв : Іліон, 2016. - 32 с. : іл.

Книга Людмили Яківни Чижової «Зворотний відлік» (від війни до війни) через розповідь простої української жінки Марії акцентує наслідки воєн ХХ–ХХІ століть через трагедії однієї родини. АТО – війна сьогодення України – забрала у Марії її улюбленого онука Дениса, який загинув на околиці міста Щастя. Кожна новела книги – це протест проти жорстокості, неправди і бездуховності, які породжують війни.

Шкляр В. М. Чорне сонце : дума про братів азовських / В. М. Шкляр // Шкляр В. М. Чорне сонце : збірка / В. М. Шкляр. – Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. – С. 5-111.

Головний персонаж «Чорного сонця» - реальний боєць «Азова» з бойовим позивним Художник. Розгортається історія російсько-української війни, що показана очима хлопця, якого честь і совість змусили взяти в руки зброю. Від імені героя письменник розмірковує хто і навіщо затягує криваву драму, чому гинуть найкращі, чому місцеві вважають своїх визволителів ворогами і яке майбутнє України.

* * *

Важнича, Н. Hashtag-# (Пошуковий апарат) : оповідання / Н. Важнича // Літературна Україна. - 2016. - N 19(19 трав.). - С. 7.

Вороб'як, Я. Смертельний кулі свист : [оповідання] / Я. Вороб'як // Літературна Україна. - 2017. - N 17(27 квіт.). - С. 8.

Іванина, В. Брати : уривок з роману / В. Іванина // Літературна Україна. - 2016. - N 19(19 трав.). - С. 6-7.

Мамай, М. Із денників : із денників / М. Мамай // Березіль. - 2016. – N 1/3. - С. 137-145.

Схід України продовжує привертати увагу всього світу. Чим там живуть люди? Які в них настрої, сподівання? Чи запанує найближчим часом мир на Донбасі? Якоюсь мірою відповідають на ці питання нотатки сільського вчителя з Луганщини Миколи Михайловича Мамає, який мешкає на межі з окупованою територією - так званою ЛНР. Для читачів це уривки з його щоденникових записів.

Мотрич, К. Поле крові. Іловайськ : фрагмент роману "Трьохсотлітня Голгофа. Фавор" / К. Мотрич // Літературна Україна. - 2018. - N 1 (11 січня). - С. 10-11.

Неміровський (Міна), О. На війні, як на війні : [бойова проза] / (Міна) О. Неміровський // Літературна Україна. - 2017. - N 33 (24 серп.). - С. 15.

Резніков, В. Кілька аркушів із записника спецпризначенця Рембо : військовий щоденник / В. Резніков ; пер. з рос. Г. Литовченко // Дніпро. - 2015. - N 10/12. - С. 130-137.

Особистий щоденник - це не відполіровані слова та речення, сплав емоцій і почуттів, пережитого й побаченого. На війні враження загострені в десятки разів, але від того вони не менш правдиві. Кожна історія автора - це окремий день, мить, сторінка його життя.

Сахно, В. Білий пітон : проза / В. Сахно // Київ. - 2015. - N 7/8. - С. 61-125.

Степова, О. Абрикоси Донбасу : оповідання / О. Степова // Українська культура. - 2017. - N 1. - С. 12-19.

Степовичка, Л. Бітте, дрітте, фрау-мадам, або п'ята колона у Європі : [повість] / Л. Степовичка // Дзвін. - 2016. - N 2. - С. 45-92.

Струцюк, Й. По дорозі до Савур-могили : роман / Й. Струцюк // Дзвін. - 2015. - N 8. - С. 12-69.

Терещенко, О. Життя після 16.30 : [документальна повість] / О. Терещенко // Вечерний Николаев. - 2018. - N 36(29 марта). - С. 4; Продовж.: N 39(5 апр.). - С. 4 ; N 41(12 апр.). - С. 4 ; N 44(19 апр.). - С. 5 ; ; N 47(26 апр.). - С. 4.

Хримова, Н. Саша, САУшка и бог войны : [из дневника Александра Семашко] / Н. Христова // Вечерний Николаев. - 2015. - N 21(21 февр.). - С. 2 : фот.

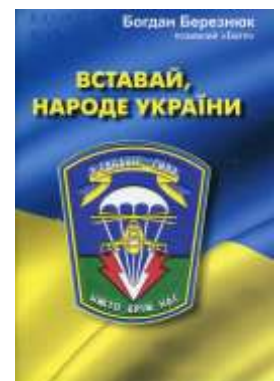
Дневниковые записи нашего современника, которому довелось узнать, что такое война. Может быть, из этих дневниковых записей когда-нибудь родится военная книга. Александр Борисович Семашко (в прошлом учитель, журналист, сотрудничавший с большими и малыми николаевскими изданиями, в том числе – с газетой «Рідне Прибужжя») ушел добровольцем в АТО. Четыре месяца наводчик артиллерийского орудия 28-й отдельной механизированной бригады Александр Семашко и его гаубичная батарея стояли в 30 километрах от Донецкого аэропорта. А когда он получил отпуск – законные 10 дней, коллектив «Вечерки» пригласил бойца в редакцию, где и состоялся разговор по душам.

Поезія і війна

Не секрет, що саме трагічні події надихають людей творити. Українці не стали винятком. Тема війни, що розгорнулася на сході нашої країни, не залишає байдужими письменників та поетів, надихає їх на відображення героїчного духу воїнів у своїх творах. Громадянську лірику пишуть люди і зі сходу, і з заходу України, звучить і грізне чоловіче обурення, й ніжний жіночий смуток. Пишуть навіть ті, хто зі зброєю в руках захищає Україну.

Акальмаз, Т. Памяти друга : посвящается Анатолию Новицкому [стихотворение] / А. Акальмаз // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. 20.

Березнюк, Б. Вставай, Народе України : військово-патріотичні вірші / Б. Березнюк ; передм. автора. - Миколаїв : КВІТ, 2014. - 80 с. : іл. - (Російською і

українською мовами).

У збірці представлено вірші Богдана Березнюка на позивний «Батя» – миколаївського військовослужбовця, десантника 79-ої окремої аеромобільної бригади Сухопутних військ ЗСУ.

Васильєва, К. Сьогодні небо плаче неспроста : [вірш-присвята А. В. Горбаню] / К. Васильєва // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 79.

Горбань, О. Посвящается брату : [вірш-присвята А. В. Горбаню] / О. Горбань // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 84.

Жайворон, М. Вибухає з-за обрію сонце на сході... : [вірш] / М. Жайворон // Дороги війни. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. 1.

Іванов, В. Мотивация : стихотворение / В. Іванов // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 1.

Кремінь, Д. Елегія огненних літ : [вірш] / Д. Кремінь // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 485 – 486.

Кремінь, Д. Полювання на янгола : воїну АТО : [вірш] / Д. Д. Кремінь // Дороги війни. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. 503.

Кудинов, В. В. Груз 200 : [стихотворение] / В. В. Кудинов // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 37.

Поезії нескореного духу : вірші / упор М. В. Тасинкевич; худ. О. Клімов. – Миколаїв : Іліон, 2018. – 104 с.

Це видання – спроба об'єднати в одній книзі усі вірші, присвячені війні у зоні АТО, що пов'язані з Миколаївщиною. Збірка «Поезії нескореного духу» містить вірші як військовослужбовців: О. Кваші, О. Клімова, М. Музики, В. Кремінської, Б. Березюка, А. Козловця, А. Кадченка, В. Іванова, так і визнаних миколаївських поетів: Д. Креміна, Л. Ржепецького, І. Баклицького, Г. Король та інших.

Ржепецький, Л. «Герої не вмирають»; Новітня «Енеїда» або боєць АТО із позитивним «Від діда»; Вертайтесь живими; Сповідь бійця АТО : [вірші] / Л. Ржепецький // Мова рідна, слово рідне : альманах. Вип. VI / Рада національних товариств Миколаївської області ; передм. Л. Каймаразової. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. 121 – 123.

Стронська, В. "Мамо, пробач." : вірш / В. Стронська // Миттєвості війни. – Миколаїв : Іліон, 2016. – С. 60.

Циганенко, М. П. Він добре знав: на Сході йде війна : [вірш-присвята А. І. Подліпнюку] / М. П. Циганенко // Дороги війни. – Миколаїв : Іліон, 2017. – С. 100.

Якимчук Л. Абрикоси Донбасу : поезії / Л. Якимчук

; [худож. оформ. О. Йориш, Н. Гайдучика]. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 192 с. : іл.

Це книга віршів, які залишають наскрізні отвори у свідомості, крізь які прозирає та реальність, від якої хочеться затулитися долонями. Ці «Абрикоси Донбасу» досягають цілком в пору і смакують водночас гірко і солодко. «Про війну вірші можуть бути лише голі, як дроти без ізоляції, дуже прості та без надмірних кучерявостей, але із чіткими деталями», – пише про свою збірку Любов Якимчук.

* * *

Бабич, И. Нас прапор незалежної України рятує як найкращий оберіг : вірші / И. Бабич // Южная правда. - 2015. - 7 апреля. - С. 3. - Зміст: Укроп; Пісня "79-та бригада ВДВ".

Буряк, М. Кіборгам Донецького аеропорту : (пісня) / М. Буряк // Літературна Україна. - 2016. - N 47(8 груд.). - С. 8.

Василяшко, В. Нехай у біженці іде війна : [вірш] / Василяшко В. // Літературна Україна. - 2015. - N 8(19 лют.). - С. 9.

Василяшко, В. Клинопис долі : поезія / В. Василяшко // Літературна Україна. - 2017. - N 11(16 берез.). - С. 12.

Василяшко, В. Озер спомини солоні : поезія / В. Василяшко // Літературна Україна. - 2016. - N 2(21 січ.). - С. 11.

Возіянов, М. Над Горлівкою небо порвали на шматки : [поезія] / М. Возіянов // Літературна Україна. - 2017. - N 1/2. - С. 10.

Волошина, Т. Присвячую матерям, чії сини полягли за Україну : [вірш] / Т. Волошина // Відкритий урок. - 2016. - N 7/8. - С. 5.

Гай, Г. Із зимової райдуги : : [вірші про воїнів АТО] / Г. Гай // Літературна Україна. - 2016. - N 50(29 груд.). - С. 7.

Гентош, І. "Господи, дай же сили" : [вірші про АТО] / І. Гентош // Українська літературна газета. - 2016. - N 8(23 квіт.). - С. 2.

Гетош, І. Світло, повік не зникає : поезія / І. Гетош // Дзвін. - 2016. - N 2. - С. 93-102.

Гринів, О. Пісня полеглих героїв : [вірш] / О. Гринів // Українська літературна газета. - 2015. - N 3(13 лют.). - С. 12.

Гуменюк, Б. Пси і люди на війні : [п'ять новел] / Б. Гуменюк // Літературна Україна. - 2017. - N 11(16 берез.). - С. 8-9.

Добко, Т. Захисникам Донецького аеропорту : [вірш] / Т. Добко // Літературна Україна. - 2015. - N 8(19 лют.). - С. 9.

Кольцова, Н. Я не хочу війни... : [вірш] / Н. Кольцова // Голос України. - 2016. - N 29(17 лют.). - С. 7.

Крамарь, О. Про землю і війну : [вірш] / О. Крамарь // Літературна Україна. - 2016. - N 46(1 груд.). - С. 14.

Лупій, О. Дебальцеве : [вірш] / О. Лупій // Літературна Україна. - 2015. - N 8(19 лют.). - С. 9.

Мись, Х. Що таке війна : [вірш учениці 6-го класу] / Х. Мись // Світ дитини. - 2016. - N 2. - С. 9 : фот.

Патола, В. Поезія / В. Патола // Голос України. - 2015. - N 24. - С. 13.

Редчиць, І. Ще півні не піють... : [поезія] / І. Редчиць // Українська літературна газета. - 2016. - N 23(25 листоп.). - С. 11.

Ржепецький, Л. Хто-ж крім нас? : [вірш] / Л. Ржепецький // Відкритий урок. - 2015. - N 3/4. - С. 5.

Романовський, В. Відстоїм рубежі, які руйнують тать... : поезія / В. Романовський // Дзвін. - 2016. - N 8. - С. 66-71.

Роскошна, Д. Лист захиснику : [вірш 12 річної дівчинки] / Д. Роскошна // Літературна Україна. - 2016. - N 29(4 серп.). - С. 14.

Сіренко, А. Моя офіра : поезія / А. Сіренко // Дзвін. - 2016. - N 4. - С. 92-99.

Слюсаревський, М. Меридіани і паралелі : [поезії] / М. Слюсаревський // Літературна Україна. - 2016. - N 22(9 черв.). - С. 10.

Стрельник, Л. "Тривога моя - Донбас" : поезія / Л. Стрельник // Літературна Україна. - 2017. - N 17(27 квіт.). - С. 10.

Стусенко, О. Поезія / О. Стусенко // Однокласник. - 2017. - N 3. - С. 15.

Ткач, М. Круту перейдено межу : [поезії] / М. Ткач // Літературна Україна. - 2017. - N 5(2 лют.). - С. 10.

Тютюнник, А. Лист до ровесниці з Луганська : [вірш 12-річної дівчинки] / А. Тютюнник // Літературна Україна. - 2017. - N 14(6 квіт.). - С. 14.

Хаммоуда, Н. І в гнізда навесні повернуться лелеки : поезія / Н. Хаммоуда // Дзвін. - 2016. - N 8. - С. 77-82.

Юрик, Р. Воїнам АТО : [вірш 11 річного хлопчика] / Р. Юрик // Літературна Україна. - 2016. - N 29(4 серп.). - С. 14. - ISSN 4820-0943

Яворська, О. Шукає серце досконалий світ... : поезія / О. Яворська // Дзвін. - 2016. - N 7. - С. 110-116.

Якимчук, Л. [Поезії] / Л. Якимчук // Відкритий урок. - 2015. - N 9/10. - С. 5.

Яцура, Л. Героям слава! : [вірш] / Л. Яцура // Світ дитини. - 2016. - N 7/8. - 2 с. обкл.

Web-ресурси

Миколаївська область [Електронний ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну : [веб-сайт]. – Режим доступу : <http://memorybook.org.ua/regions/mykolayvska.htm>, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

Миколаївські Герої АТО [Електронний ресурс] // Миколаївський обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності : [веб-сайт]. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=131&Itemid=338, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

Миколаївські Герої АТО, які загинули під час виконання бойових завдань [Електронний ресурс] // Миколаївський обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності : [веб-сайт]. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=174&Itemid=339, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

Про Миколаївських Героїв АТО [Електронний ресурс] // Миколаївський обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності : [веб-сайт]. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=176, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

Увічнення пам'яті Миколаївських Героїв АТО [Електронний ресурс] // Миколаївський обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності : [веб-сайт]. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=136:uvichnennya-pam-yati-mikolajivskikh-gerojiv-ato&catid=177:uvichnennya-pam-yati-mikolajivskikh-gerojiv-ato&Itemid=343, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

Миттєвості війни [Електронний ресурс] // Миколаївський обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності : [веб-сайт]. – Режим доступу : <http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/images/ato.pdf>, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

Дороги війни [Електронний ресурс] // Миколаївський обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності : [веб-сайт]. – Режим доступу : http://www.ocpdarvd.mk.gov.ua/images/books/war_ways.pdf, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

Герої не вмирають [Електронний ресурс] : [список загиблих] // Миколаївська обласна державна адміністрація : [офіційний сайт]. – Режим доступу : http://www.mk.gov.ua/ua/heroes_dnd/, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

Герої не вмирають! Присвячується миколаївським військовим, що загинули, захищаючи Батьківщину [Електронний ресурс] // YouTube. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=st_QEVEr8Mw&feature=youtu.be, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

АТО – уроки мужності та відваги [Електронний ресурс] : бібліографічний покажчик / Центральна міська бібліотека ім. М. Л. Кропивницького ; уклад. С. І. Мартиненко ; ред. Л. М. Варюхіна, Т. О. Михайловська. – Миколаїв, 2016. – 38 с. – Режим доступу : <https://ru.calameo.com/read/0042618180cdf0329901>, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

2014-... Герої Миколаївщини: пам'ятаймо! [Електронний ресурс] // Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва : [веб-сайт]. – Режим доступу : <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11-13-17-31/map.html>, вільний. – Дата останнього доступу : 25.05.2018. – Назва з екрану.

Сучасні герої Незалежної України	4
Бібік Максим	4
Делятицький Дмитро Євгенович	5
Кардаш Віктор	7
Нетребко Олександр Юрійович	8
Пайкін Олексій Володимирович	9
Сікоза Віктор Олександрович	10
Смирнов Олександр Ігорович	12
Терещенко Олександр Леонтійович	13
Чайка Павло Миколайович	17
Чепурний Ярослав Миколайович	19
Чібінеєв Валерій	20
Історії про воїнів АТО (Коломиєць Станіслав, Кравець Олег, Кубик В'ячеслав, Миргородський Максим, Нечитайло Юрій, Семашко Олександр, Тофан Дмитро, Тулученко Володимир, Чорій Павло, Шполянський Ілля)	21
Увічнення пам'яті Героїв АТО у місті Миколаєві	25
Меморіал «Струни пам'яті» на честь військовослужбовців, загиблих в зоні проведення АТО	26
Пам'ятний знак на честь загиблих героїв-десантників 79-ї окремої аеромобільної бригади	27
Меморіальний комплекс загиблим воїнам-десантникам	28
Пам'ятний знак на честь морських піхотинців, які загинули у зоні проведення АТО	29
Алея Героїв	29
Алдошин Максим Олександрович	30
Барський Олег Миколайович	31
Волков Олексій Віталійович	32
Грек Сергій Анатолійович	34
Закерничний Олександр Вікторович	35
Іванцов Сергій Володимирович	37
Кваша Олексій Дмитрович	38
Ковальчук Віктор Євгенович	40
Кожурін Віктор Володимирович	42
Козлов Михайло Віталійович	43
Колесников Павло Олександрович	45
Костюшко Олександр Миколайович	47
Красов Дмитро Володимирович	48
Кривоносів Сергій Сергійович	50
Ліхтарчук Анатолій Михайлович	53
Макарян Євген Валерійович	54
Подліпнюк Андрій Іванович	55
Саражан В'ячеслав Григорович	57
Сенкевич Максим Олегович	59
Сергієнко Костянтин Павлович	60
Смирнов Юрій Миколайович	61
Татарінов Сергій Петрович	63
Трохимчук Євген Олександрович	64
Хортів Ернест Олександрович	66
Яриш Олександр Володимирович	67
Ярков Олександр Іванович	69
Війна на сході країни, герої АТО в літературі	70
Поезія і війна	79
Web-ресурси	83